

Arbetsmarknads- rapport 2021

Mars 2022

[stockholm.se](https://www.stockholm.se)

Arbetsmarknadsrapport 2021
Mars 2022

Dnr: AMF 2022/65

ETT ÅR AV NYA UTMANINGAR OCH VIKTIGA LÄRDOMAR

För stadens arbetsmarknadsinriktade verksamheter var 2021 ännu ett år som till stor del kom att präglas av covid-19 och pandemins konsekvenser för ekonomin och arbetsmarknaden. Under pandemins första år genomförde verksamheterna ett stort förändringsarbete för att möta den nya verkligheten och för att kunna stötta våra målgrupper på nya, innovativa sätt. Bland annat har detta skett genom att en stor del av verksamheternas undervisning, stöd och vägledning har getts på distans. Under 2021 har det viktiga utvecklingsarbetet fortsatt och blicken har lyfts framåt, mot det nya normala.

Stockholmsregionen har klarat krisen relativt bra och arbetslöshetsnivåerna hos stadens prioriterade grupper har under året fortsatt att sjunka. Stockholm är dock en tudelad stad med stora variationer i arbetslöshet, sysselsättning och livsförhållanden mellan stadens olika delar. Under 2021 har därför Järvaområdet varit ett prioriterat område av staden med insatser för bland annat ungdomar och arbetslösa kvinnor. Även om arbetslösheten i stort sjunker så är utvecklingen av långtidsarbetslösheten oroande. Det ökande antalet långtidsarbetslösa har varit i fokus under året med ett förstärkt arbete för kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden.

Årets arbetsmarknadsrapport visar på mycket av det goda arbete som lagts ned i staden för att trots krisen erbjuda goda möjligheter till stöttning mot praktik, anställningar och feriejobb runt om i stadens verksamheter samt hos Stockholms många arbetsgivare.

Sällan har utvecklingen framåt varit så svårbedömd och osäker som nu. Förutsättningarna i vår omvärld förändras snabbt och påskyndar den strukturomvandling som arbetsmarknaden är mitt uppe i. För stadens arbetsmarknadsinriktade arbete innebär detta osäkra läge både stora utmaningar i form av nya krav och förväntningar på verksamheten men även en möjlighet att tänka nytt och introducera nya arbetssätt. Verksamheterna har visat goda exempel på detta under denna svåra tid och lär fortsätta göra det, oavsett utmaningar.

Karina Uddén
arbetsmarknadsdirektör

ETT ÅR AV NYA UTMANINGAR OCH VIKTIGA LÄRDOMAR.....	3
1. INLEDNING	6
2. STATISTIK OCH OMVÄRLDSFÖRÄNDRINGAR	7
Arbetsmarknadsstatistik.....	7
Omvärldsförändringar	12
3. STADENS ARBETSMARKNADSINSATSER – ÖVERGRIPANDE ANSVARSFÖRDELNING	15
4. ARBETSMARKNADSSITUATIONEN FÖR STADENS PRIORITERADE MÅLGRUPPER.....	17
Nyanlända.....	18
Unga vuxna utanför arbetsmarknaden	20
Personer med funktionsnedsättning	21
5. STADENS ARBETSMARKNADSIKTADE ARBETE UNDER 2021.....	23
Stadsdelsförvaltningarnas arbetsförberedande insatser	25
Stödinsatser i form av OSA-anställningar.....	26
Goda exempel och arbetsmarknadsinriktade projekt	27
FINSAM	31
Jobbtorg Stockholm	31
Stockholmsjobb	35
Welcome House	37
Krami – stöd för personer som har befunnit sig i ett kriminellt sammanhang.....	38
Vuxenutbildning	38
Kombinationsutbildningar	39
Yrkeshögskolan	40
Samverkan med arbetsgivare.....	41
Integrationspakten	42
Jobbpartnerskapen	43
Unga under 20 år som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret ...	43
Unga vuxna 20-29 år i det uppsökande uppdraget	45
Stöd till arbete för unga nyanlända	47

Stöd till unga med tidigare kriminell bakgrund eller risk för en kriminell livsstil.....	48
Kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden	49
Stadsdelsmammor	49
Romsk inkludering.....	50
Feriejobb	51

1. INLEDNING

Enligt Stockholms stads budget 2022 ska arbetsmarknadsnämnden årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet inklusive en analys av utvecklingen med särskilt fokus på personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, samt följa upp stadens insatser för att säkerställa att ändamålsenliga och kostnadseffektiva insatser används. Denna rapport avser arbetet som skett i staden under 2021.

Rapporten är framtagen av utvecklings- och utredningsstaben vid Stockholms stads arbetsmarknadsförvaltning. Framtagandet har skett i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter samt ansvariga för respektive stadsdelsnämnds arbetsmarknadsverksamheter.

Arbetsmarknadsrapporten beskriver stadens insatser och verksamheter inom arbetsmarknadsområdet under 2021. Beskrivningen av arbetsmarknadsförvaltningens respektive stadsdelsnämndernas arbete följer i stort stadens uppdrag inom arbetsmarknadsområdet. Rapporten belyser särskilt kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden och prioriterade målgrupper som unga 16-29 år som står utanför arbete och studier och saknar känd aktivitet, nyanlända samt personer med funktionsnedsättning.

Arbetsmarknadsrapporten syftar till att ge en analys av utvecklingen för det arbetsmarknadsinriktade arbetet i staden under föregående år med särskilt fokus på stadens prioriterade grupper som står långt från arbetsmarknaden. Rapporten är en del i strukturen för resultatuppföljning och analys och följer upp verksamheternas arbete och resultat fördelat på kvinnor respektive män där det är tillgängligt. Resultatuppföljning är en central del av stadens och arbetsmarknadsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete. De underlag som förvaltningen samlar in analyseras i syfte att förstå, se sammanhang och tolka information om verksamheternas kvalitet, resultat och effektivitet. Arbetet skapar en grund för beslut om relevanta åtgärder och prioriteringar. Baserat på utvärdering, resultatuppföljning och analys planeras nya förbättringsåtgärder.

Utifrån den löpande analysen av de resultat som följs kontinuerligt identifieras områden där det finns behov av fördjupad uppföljning eller utvärdering för att få kunskap om effekten av insatser eller resultat av specifika uppdrag och arbetssätt. Förvaltningen genomför fördjupade studier såväl internt som genom samarbete med utvärderingsinstitut och forskningsinstitut.

Stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser beslutades av kommunfullmäktige i juni 2022. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att implementera strategin, framförallt gällande tydliggörandet av under vilka förutsättningar övriga målgrupper, som omfattar målgrupper som inte har försörjningsstöd men har kontakt med enheter inom stadens stadsdelsförvaltningar, såsom socialpsykiatri eller LSS, kan ta del av arbetsmarknadsinsatser inom Jobbtorg Stockholm. Ett arbete har påbörjats i samverkan med socialnämnden för att tydliggöra processen för anvisningar till Jobbtorg Stockholm för dessa målgrupper samt tydliggöra gränsdragningen mellan arbetsmarknadsinsatser och sysselsättningsinsats. Utifrån att strategin innebär att arbetsmarknadsinsatserna inom Jobbtorg Stockholm tillgängliggörs för fler och förvaltningens bedömning av målgruppernas stödbehov har förberedelser gjorts för att utvidga arbetet med Individual Placement and Support (IPS), inom jobbtorgen.

Exempel på fördjupade utvärderingar och analyser under 2021 är:

- Rapport om behoven av gröna kompetenser – arbetsgivarnas, stadens och utbildningssystemets roll (2021/891)
- Rapport om arbetsmarknadsförvaltningens utvecklingsarbete med studie- och yrkesvägledning (2021/894)
- Behovsanalys arbetsmarknaden i Stockholms stad (2020/00793)
- Redovisning av utvärdering av samverkan mellan förvaltningar rörande NGL-ungdomar (2019/00177)
- Kommunal arbetsmarknadsanställning - Väg till arbete eller a-kassa? Rapport från IFAU

2. STATISTIK OCH OMVÄRLDSFÖRÄNDRINGAR

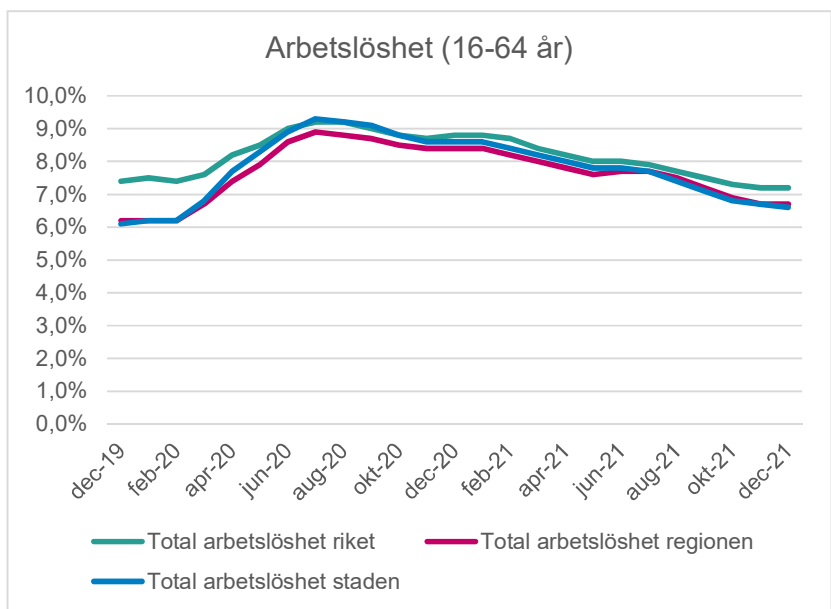
Arbetsmarknadsstatistik

Arbetsmarknaden i Stockholm län har utvecklats starkt under närmare ett decennium och antalet sysselsatta har ökat kraftigt. Sammantaget ökade antalet sysselsatta i länet med drygt 220 000 personer under de senaste 10 åren. Ökningen innebar att andelen sysselsatta har ökat successivt och uppgick till 72,7 procent under 2019. Aldrig tidigare hade andelen sysselsatta länsinvånare varit högre. Sysselsättningen har ökat både bland inrikes och utrikes födda, och såväl kvinnor som män har haft en positiv utveckling.

Under 2019 inleddes en måttlig sysselsättningsinbromsning och arbetslösheten ökade något. Bedömningen 2019 var att en nedgång i ekonomin var på väg men prognosen kring omfattning och orsak var otydlig.

Arbetslösheten

I mars 2020 tvärbromsade ekonomin och arbetsmarknaden till följd av pandemin och dess konsekvenser. Under hösten 2020 och under 2021 återhämtade sig ekonomin och arbetsmarknaden relativt väl och arbetslöshetsnivåerna närmade sig sakta de nivåer som rådde innan pandemins start.

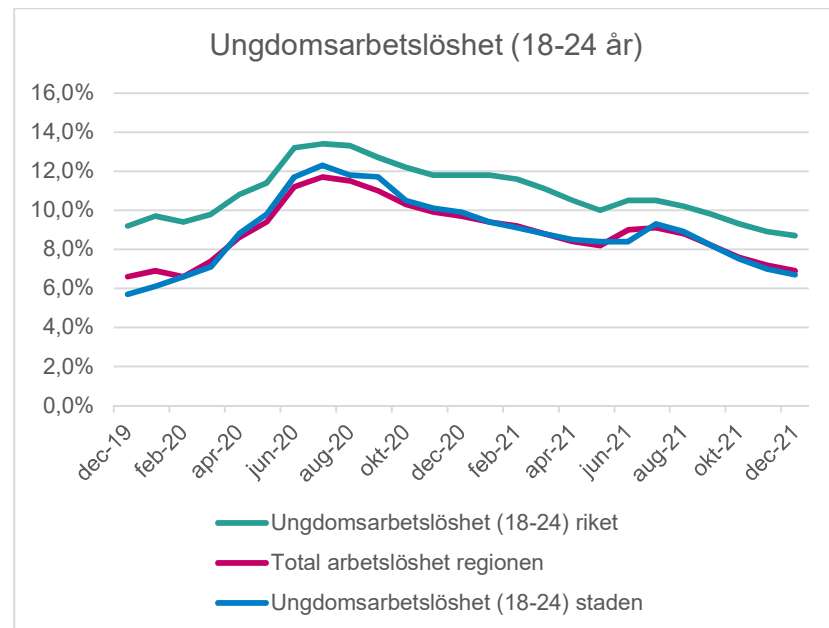
I december 2021 låg arbetslösheten i staden och regionen omkring 6,6 procent medan arbetslösheten i riket var strax över 7 procent. Skillnaderna mellan män och kvinnor är låg, bland kvinnor är arbetslösheten i staden 6,5 procent, bland män är den 6,7 procent. Arbetslösheten i staden låg innan pandemin klart under genomsnittet för riket men steg under pandemins inledning till nivåer över riket. Sedan sommaren 2021 har dock nivåerna åter sjunkit under rikets. Anledningen till den kraftiga ökningen i Stockholm var att många branscher som initialt drabbas hårt i pandemin som handel och hotell- och restaurang är stora arbetsgivare i staden och regionen.

Ungdomsarbetslösheten

Ungdomsarbetslösheten steg mycket kraftigt under våren och sommaren 2020 då de branscher som tidigt drabbades hårt ofta anställer unga. Även det faktum att många unga istället för att

fortsätta på osäkra anställningar valde att studera istället och att antalet sommarjobbstillfällen minskade tros ha påverkat ungdomsarbetslöshetens kraftiga uppgång.

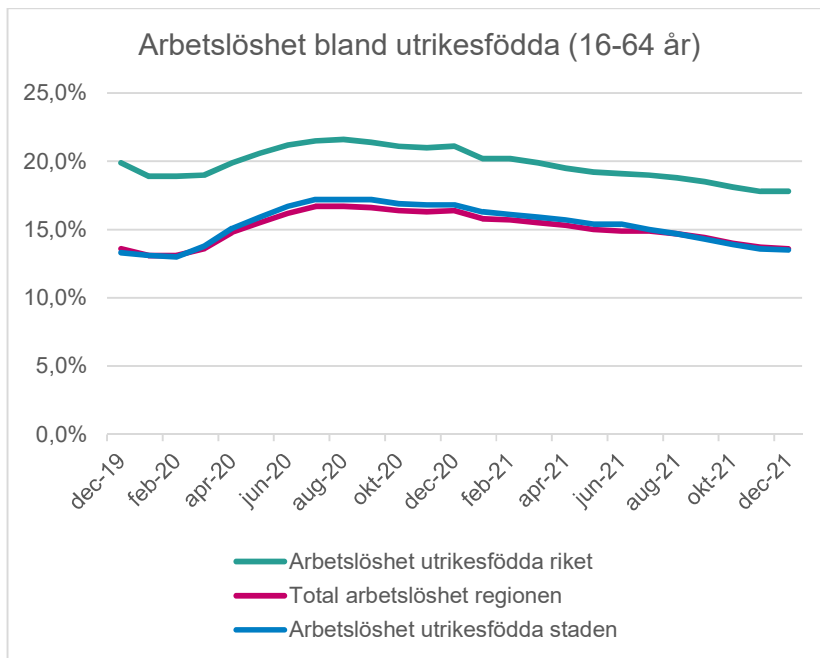

Staden identifierade snabbt den stora ökningen och bland annat så tillsatte arbetsmarknadsförvaltningen under senhösten 2020 en arbetsgrupp med representanter från olika delar av förvaltningen. Arbetsgruppen fick i uppdrag att analysera möjliga effekter av pandemin för unga och ta fram förslag på hur förvaltningens arbete skulle kunna utvecklas för att möta kommande utmaningar. Arbetet som gick under namnet Kraftsamling unga syftade till att både nå ut till unga och skapa en tillgänglighet där stöd till fler unga kan erbjudas trots restriktioner, samt att utveckla särskilda insatser för de målgrupper som riskerade att drabbas hårt av långsiktiga effekter och längre utanförskap. Sedan hösten 2020 har ungdomsarbetslösheten stadigt sjunkit och är idag åter på nivåer liknande de som rådde innan pandemin. Gruppen ungdomar är en heterogen grupp och det finns stora skillnader i hur väl olika delar av målgruppen lyckats återhämta sig. De som innan pandemin stod utanför arbetsmarknaden står idag i många fall ännu längre från arbete eller studier. Arbetslösheten bland unga kvinnor och män skiljer sig inte nämnvärt.

Arbetslösheten bland utrikesfödda

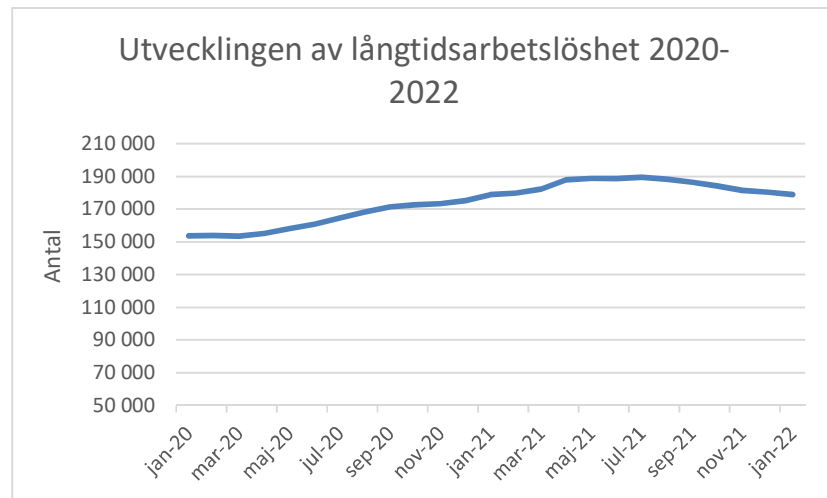
Arbetslösheten bland utrikesfödda var redan innan pandemin relativt hög. Ökningstakten av arbetslösheten bland utrikesfödda har inte varit lika omfattande som för andra grupper och arbetslösheten i gruppen i Stockholm har hela tiden legat under genomsnittet för

riket. Dock har minskningen av arbetslösheten bland utrikesfödda inte skett i samma utsträckning vilket tyder på att gruppen fortsatt har det svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. När samhället nu öppnar upp igen och företagen anställer i större utsträckning riskerar undanträngningseffekter att uppstå. Även utrikesfödda är en mycket heterogen grupp med stora skillnader inom gruppen. Arbetslösheten bland utrikesfödda kvinnor är högre än bland män med 19 respektive 16 procent i riket.

Långtidsarbetslösheten

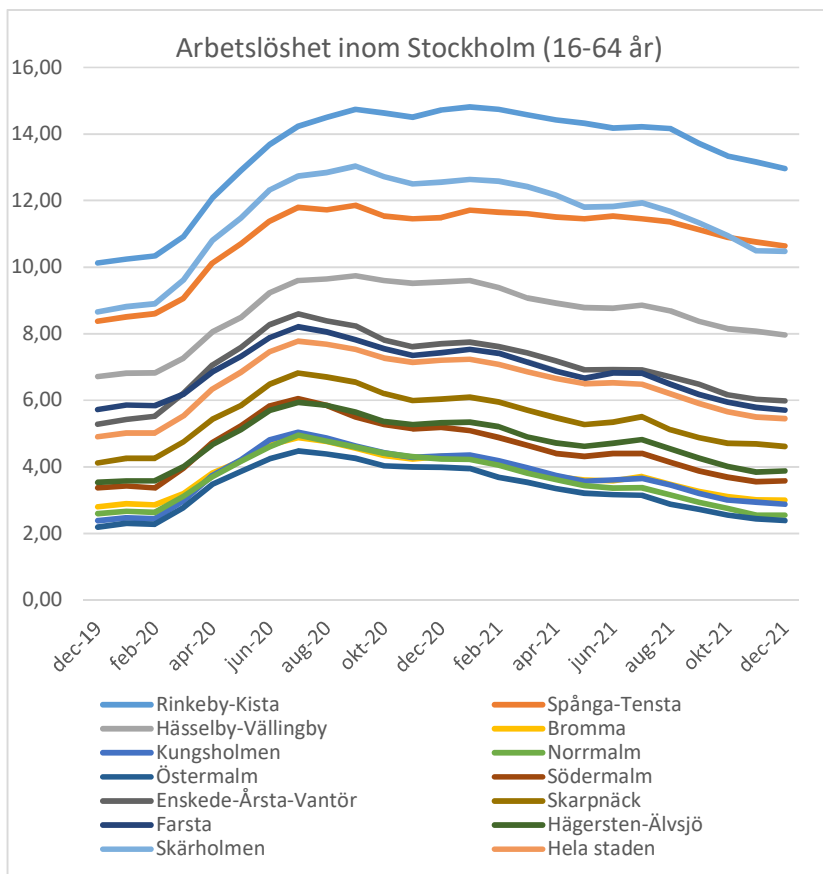
Långtidsarbetslösheten är ett stort och växande problem på svensk arbetsmarknad. En utveckling som ytterligare förstärks under pandemin. Sedan pandemin startade har antalet långtidsarbetslösa (arbetslös längre än 12 månader) i riket ökat från omkring 155 000 till 178 000 (89 600 kvinnor, 89 400 män) i Stockholms stad har antalet ökat från 12 600 till 17 700 personer (8 880 kvinnor, 8 850 män). Andelen långtidsarbetslösa av den totala mängden arbetslösa har ökat från strax under 40 procent till närmare 50 procent. Även antalet personer som varit arbetslösa längre än 24 månader ökar vilket pekar på att de långtidsarbetslösa går längre utan arbete. För den enskilde innebär en längre tid utan arbete ofta försämrade möjligheter att få ett arbete. Ens utbildning, erfarenheter och professionella nätverk tappar i värde. Dessutom kan en utdragen period av arbetslöshet minska motivationen att söka jobb.

Arbetsförmedlingen har identifierat grupper med en förhöjd risk att hamna i långtidsarbetslöshet, vilka benämns som arbetslösa med svag konkurrensförmåga. Till dessa räknas personer som saknar gymnasial utbildning, personer födda utanför Europa, personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och arbetslösa 55 år och äldre. Dessa grupper utgör i stor utsträckning även arbetsmarknadsförvaltningens målgrupper.

Arbetslösheten inom Stockholms stad

Förvärvsfrekvensen och sysselsättningen i Stockholms län är högre än för genomsnittet i riket även om det inom staden finns stora skillnader i hur stor andel av befolkning som arbetar. Arbetslösheten i stadens stadsdelsområden visar på de stora skillnader som råder i Stockholm. I stadsdelsområden som Kungsholmen, Hägersten-Älvsjö och Bromma var arbetslösheten i december 2021 under 3 procent. Högst är arbetslösheten i Skärholmen och Spångstensta med ca 10,5 procent och Rinkeby-Kista med ca 13 procent. På länsnivå minskade sysselsättningen under det initiala skedet av pandemin 2020, men stabiliserades något under slutet av 2020 och en fortsatt stabilisering har skett under 2021. Sysselsättningstalen för män är högre än för kvinnor.

Omvärldsförändringar

Utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden har under de senaste åren till stor del påverkats av coronapandemins effekter på ekonomin. Pandemin har synliggjort och fördjupat redan existerande ekonomisk och social ojämlikhet. Pandemin är inte över och det är fortfarande svårt att överblicka dess långsiktiga effekter. Trots sysselsättningsuppgången efter pandemins första fas och återgången till mer normala arbetslöshetssiffror fortsätter Sverige att befinna sig i en lågkonjunktur. Stockholmsregionen drabbades initialt mycket hårt av krisen med en kraftigt stigande arbetslöshet som följd men har återhämtat relativt bra tack vare regionens dynamiska arbetsmarknad där branscherna lyckats anpassa sig utifrån de rådande förutsättningarna. Arbetslösheten i Stockholms län var i december 2021 omkring 6,6 procent vilket är strax över nivåerna innan pandemin.

Under krisen har kvinnor och män med kort utbildning och svag ställning på arbetsmarknaden identifierats som särskilt utsatta grupper i behov av förstärkt stöd. Även för unga som inte klarat sin utbildning under pandemin finns det risk för psykisk ohälsa,

försvagade jobbchanser och även försämrade livsinkomster som följd. Forskning visar på att unga vars introduktion till arbetslivet förskjuts på grund av brist på jobb under en ekonomisk nedgång riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden under en längre tid även när ekonomin vänder.

Arbetsmarknadens strukturomvandling

Tudelningen på arbetsmarknaden har under pandemin blivit allt tydligare. Även om återhämtningen av ekonomin har stärkts, framför allt inom de branscher som varit särskilt drabbade av pandemin såsom kultur-, hotell- och restaurangbranscherna, och det noteras en minskning av arbetslösheten, fortsätter långtidsarbetslösheten att öka.

Den svenska arbetsmarknaden är i ständig rörelse och förändras i snabb takt. Den pågående strukturomvandlingen har på flera håll lett till otakt i kompetensförsörjningen. Många branscher efterfrågar utbildad arbetskraft och det finns en stor brist på gymnasialt yrkesutbildade. Under pandemin har branscherna visat på stora möjligheter att ställa om och förändra tidigare affärsmodeller och arbetssätt. Inte minst har detta varit tydligt inom handeln där fokus skiftat från fysisk handel till e-handel med ökade transporter och ett uppsving för den så kallade gig-ekonomin, med uppdragbaserade anställningar inom t ex transport och servicetjänster som följd.

Arbetsmarknadens digitalisering

Den främsta förändringen de senaste två åren har dock handlat om nya tekniker och digitaliseringen som tagit stora steg framåt vilket också bidrar till att öka tempot i omvandlingen. Behovet av att mötas distanseringen till trots har gett upphov till nya lösningar och innovationer inom de flesta branscher. Detta gäller på nästan hela arbetsmarknaden och stora delar av arbetskraften kommer således vara i behov av kompetensutveckling eller kompetenshöjande insatser för att tillfredsställa de nya kraven på arbetsmarknaden. Det har länge funnits en uppfattning om att det är avancerad digital kompetens och spetskompetens som kommer växa mest i efterfrågan framöver, vilket till stor del påverkat utbildningsdimensioneringen i landet. Men mycket tyder på att det även är den grundläggande digitala kompetensen som kommer eftertraktas mest hos arbetsgivarna framöver.

Kompetensförsörjning

Det finns idag ett glapp mellan de yrken och branscher som förväntas efterfråga kompetens framöver och vilka utbildningar som lockar studerande. Yrkesutbildningsplatser till flera yrkesområden med goda arbetsmöjligheter står idag tomma. Det handlar t.ex. om

utbildningar som ”bygg och anläggning”, ”data/it”, ”installation, drift och underhåll”, ”teknik och naturvetenskap” och ”naturbruk”. Här behöver studie- och yrkesvägledare och utbildningsanordnare inom vuxenutbildningen i nära samverkan med branscher tänka nytt för att öka kunskapen om yrken och öka attraktiviteten för utbildningar inom dessa områden.

Ökat behov av gröna kompetenser

En annan pågående och allt mer påtaglig strukturomvandling av arbetsmarknaden handlar om behovet av gröna kompetenser. För att klara de högt ställda klimatmålen och den omställning av produktion, tjänster och transporter som vårt samhälle står inför krävs kompetens. Arbetsmarknads- och utbildningssystemet kommer att bli centrala möjliggörare – och kanske även föregångare – i omställningen. Arbetsmarknadsförvaltningen spelar här en nyckelroll, inte minst mot bakgrund av stadens egna mål – 2030 ska Stockholms stad som organisation vara fossilfri och 2040 ska inga fossila bränslen användas inom stadens geografiska gräns.

Sällan har utvecklingen framåt framstått som så svårbedömd och osäker. Förutsättningarna i omvärlden förändras snabbt och påskyndar den strukturomvandling som arbetsmarknaden är mitt uppe i. För arbetsmarknadsförvaltningen innebär detta osäkra läge både stora utmaningar i form av nya krav och förväntningar på verksamheten men även en möjlighet att tänka nytt och introducera nya arbetssätt, något som både Jobbtorg Stockholm och Vuxenutbildning Stockholm visat goda exempel på de senaste åren.

Arbetsförmedlingens omstrukturering

Arbetsförmedlingens pågående reformering beräknas vara fullt genomförd i slutet av 2022. Fram till dess pågår en omfattande förändringsprocess som påverkar former och förutsättningar för samverkan mellan myndigheten och staden. Omstrukturering kan även komma att påverka de insatser som myndigheten erbjuder och vilka målgrupper som prioriteras för olika insatser.

Arbetsmarknadsförvaltningens inriktning är att utifrån förändrade förutsättningar och rådande läge verka för att utveckla samverkansformer både med Arbetsförmedlingen och dess leverantörer. Syftet är att säkerställa att det finns insatser och stöd för stadens målgrupper, att fler arbetssökande börjar studera inom reguljär utbildning samt att det finns en strukturerad arbetsgivarsamverkan.

I september 2021 infördes matchningstjänsten Rusta och matcha i Stockholm. Det är ännu oklart i vilken omfattning stadens målgrupper kommer att omfattas av dessa nya matchningstjänster

då målgruppen kan förändras över tid. Detta leder till osäkerhet kring hur Jobbtorg Stockholms verksamhet kommer att påverkas och/eller vilket utvecklingsbehov som finns relativt Arbetsförmedlingen. Ytterligare faktorer är inverkan på efterfrågan av studie- och yrkesvägledning och av vuxenutbildning. Leverantörerna förväntas ha ett stort intresse av ingångar till staden som arbetsgivare vilket bedöms leda till en ökad efterfrågan på arbetsplatser för praktik och anställningar.

3. STADENS ARBETS- MARKNADSINSATSER – ÖVERGRIPANDE ANSVARS- FÖRDELNING

Alla stockholmare ska ges förutsättningar att försörja sig själva, kunna förverkliga sina drömmar och inkluderas i samhället. Ungdomar, nyanlända och andra som står långt från arbetsmarknaden ska särskilt prioriteras för att förebygga långvarigt utanförskap.

Arbetsmarknadspolitiken är i huvudsak ett statligt ansvar men kommunen kan under vissa förutsättningar erbjuda insatser som kompletterar den statliga arbetsmarknadspolitiken. I Stockholms stad ansvarar arbetsmarknadsnämnden för kommunövergripande arbetsmarknadsfrågor och för stadens samlade arbetsmarknadsinsatser. Nämndens ansvar omfattar bland annat:

- verksamheten vid stadens jobbtorg,
- vuxenutbildning inklusive svenska för invandrare (sfi),
- lagstadgad samhällsorientering för nyanlända,
- samordning av stadens arbete med mottagande och etablering av nyanlända,
- samordning och utveckling av stadens arbete med feriejobb för ungdomar,
- det kommunala aktivitetsansvaret för 16 till 19-åringar,
- samordningsansvar för stadens samverkan med Arbetsförmedlingen.

Arbetsmarknadsnämnden ska erbjuda arbetsmarknadsinsatser till personer som får ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet samt i övrigt till personer som nås via de uppsökande uppdragen; KAA, Unga 20-29 och vissa personer med funktionsnedsättning som har kontakt med stadens stadsdelsförvaltningar, för att förbättra individens förutsättningar för hållbara anställningar. Nämnden har ett nära samarbete med stadens olika verksamheter, andra

myndigheter, näringsliv och det civila samhället. Stadens arbetsmarknadsinsatser erbjuds i huvudsak genom Jobbtorg Stockholm, som erbjuder individuellt anpassat stöd och insatser för att stötta den enskilde till långsiktig egen försörjning. Unga arbetslösa är en prioriterad grupp, och staden ska särskilt prioritera insatser, anställningar och praktikplatser för unga upp till 29 år.

Arbetsmarknadsnämnden har tydligt uppdrag att utveckla samverkan med enskilda arbetsgivare, branscher och det lokala näringslivet i syfte att bidra till arbetsgivarnas kompetensförsörjning i regionen och för att skapa fler arbetstillfällen för nämndens målgrupper.

Stadsdelsnämnderna har ett ansvar som i huvudsak omfattar:

- arbetsförberedande insatser för arbetslösa som inte omfattas av arbetsmarknadsnämndens verksamhet inom Jobbtorg,
- stödinsatser i form av lönebidrags- och OSA-anställningar (offentligt skyddat arbete),
- rekrytering och anställning av feriearbetande ungdomar samt Stockholmsjobb.

Stadsdelsnämnderna ska erbjuda individuellt utformat stöd till personer med social problematik, fysisk och/eller psykisk ohälsa så att de kan närma sig arbetsmarknaden. Insatserna ska stärka personens individuella förutsättningar och förbereda för att individerna ska kunna delta i insatser inom Jobbtorg Stockholm. För många långtidsarbetslösa kan möjligheten till arbetslivserfarenhet vara avgörande för att nå hållbar etablering på arbetsmarknaden. I syfte att bidra till att fler arbetslösa erbjuds den möjligheten har stadens samtliga nämnder och bolag i uppdrag att som arbetsgivare erbjuda Stockholmsjobb och feriejobb. Denna typ av tillfälliga jobb ger viktiga meriter, kontakter och motivation, och väcker samtidigt intresse för staden som arbetsgivare och bidrar till stadens framtida kompetensförsörjning. Jobben ska vara meningsfulla och erbjuda ett relevant steg in på arbetsmarknaden.

Stadsdelsnämndernas utbud av insatser varierar geografiskt över staden på ett sätt som inte endast motiveras av stadsdelsområdets lokala förutsättningar. Flertalet stadsdelsnämnder har de senaste åren valt att utveckla sina egna insatser medan andra behållit eller utvecklat dem. Då stadsdelsförvaltningarnas arbetsmarknadsinsatser alltid har varierat i storlek och målgrupp mellan de olika stadsdelsförvaltningarna har det inte heller tidigare funnits en gemensam förväntan på förberedelse från stadsdelsförvaltningarnas arbetsmarknadsinsatser inför jobbtorg. I dagsläget ser inte heller arbetsmarknadsnämnden behov av förberedande insatser i form av

arbetsträning hos stadsdelsförvaltningarna. Behovet utgörs istället av ett parallellt stöd från socialtjänsten inom de olika livsområden där stödbehov kan finnas hos de aspiranter som är inskrivna på Jobbtorg Stockholm.

Jobbtorgen utför idag mer av socialt inriktade arbetsmarknadsinsatser, i syfte att stärka grundläggande kompetenser och förbereda personer att närma sig arbetsmarknaden. Insatser som tidigare erbjöds vid stadsdelsförvaltningarna i större utsträckning. Jobbtorg erbjuder inte arbetsträning som insats utan arbetar istället med Supported Employment (SE). Utvecklingen har skett mot bakgrund av befintlig forskning som visar att metoden SE är en form av arbetsinriktad rehabilitering som tydligare leder till resultat än arbetsträning som sker i en mer ”skyddad miljö”. I viss mån har en ansvarsförskjutning även skett mot Samordningsförbundet Stockholms stad (FINSAM).

Under 2021 har stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser beslutats av kommunfullmäktige. Nämnden har påbörjat arbetet med att implementera strategin, framförallt gällande tydliggörandet av under vilka förutsättningar övriga målgrupper, som omfattar målgrupper som inte har försörjningsstöd men har kontakt med enheter inom stadens stadsdelsförvaltningar, såsom socialpsykiatri eller LSS, kan ta del av arbetsmarknadsinsatser inom Jobbtorg Stockholm. Ett arbete har påbörjats i samverkan med socialnämnden för att tydliggöra processen för anvisningar till Jobbtorg Stockholm för dessa målgrupper samt tydliggöra gränsdragningen mellan arbetsmarknadsinsatser och sysselsättningsinsats.

4. ARBETSMARKNADS- SITUATIONEN FÖR STADENS PRIORITERADE MÅLGRUPPER

Arbetsmarknadsförvaltningen har ett särskilt ansvar för att bidra till etableringen på arbetsmarknaden för unga och unga vuxna som varken arbetar eller studerar, kortutbildade, nyanlända, personer med funktionsnedsättning och personer med långvarigt behov av stöd. Under 2021 har ungdomar och unga vuxna varit särskilt prioriterade.

Under 2020 skedde i och med pandemin och den efterföljande lågkonjunkturen ett skifte på arbetsmarknaden. Från att under flera år haft en gynnsam utveckling steg arbetslösheten kraftigt. Redan

tidigt i krisen drabbades ungdomar hårt, detta som en konsekvens av vilka branscher som påverkades. Under pandemin har vi sett att även andra grupper som redan har en svag ställning på arbetsmarknaden har drabbats hårt.

Under 2021 har ekonomin och arbetsmarknaden börjat normaliseras och arbetslöshetsnivåerna är i stort sett tillbaka nivåerna innan pandemin. Dock ser vi att vissa grupper har drabbats hårdare och risken är att återhämtningen för dessa grupper att komma att ta lång tid, vilket tidigare lågkonjunkturer och ekonomiska kriser vittnat om.

Det försämrade arbetsmarknadsläget till följd av pandemin blir ytterligare en faktor som ökar svårigheterna för kortutbildade, nyanlända, unga, kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden och personer med funktionsnedsättning. Hushåll i Stockholm som uppstår försörjningsstöd har en alltmer komplex problematik och skillnaderna mellan olika delar av staden vad gäller förvärvsfrekvens är fortsatt stora och bekymmersamma.

Otryggheten växer i delar av staden kopplat till arbetslöshet och känsla av utanförskap. Sammantaget innebär detta att förvaltningens målgrupper inom såväl Jobbtorg Stockholm som vuxenutbildningen förändras och målgruppernas behov blir större och alltmer komplexa.

Nyanlända

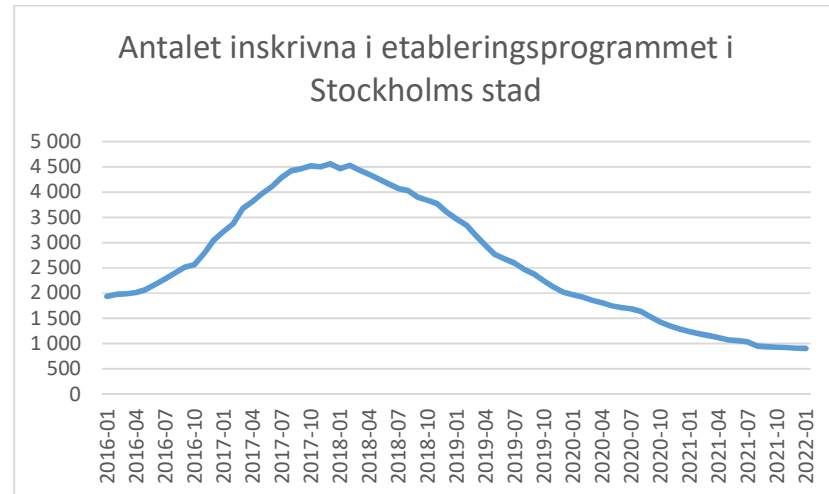
Med nyanländ avses i huvudsak personer födda utanför EU/EES som inte befunnit sig i Sverige i mer än 36 månader efter att ha fått uppehållstillstånd. Definitionen används bland annat av Arbetsförmedlingen och är den som staden följer gällande insatser inom vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsats. I viss utsträckning kan andra grupper med liknande behov som de helt nyanlända få del av insatser.

Antalet nyanlända har sedan de stora flyktingströmmarna omkring 2015 minskat kraftigt. Omvärldsförändringar som nya vägar in i Europa och förändringar i migrationslagstiftningen på EU och nationell nivå är en del av förklaringen till minskningen. Det minskade antalet nyanlända syns tydligt i antalet deltagare i etableringsprogrammet¹. Sedan toppen i december 2017 har antalet

---

¹ Sedan den 1 januari 2018 har etableringsprogrammet enligt det nya regelverket för de nyanländas etablering ersatt den tidigare etableringslagstiftningen (2010:197).

i etableringsprogrammet minskat stadigt från omkring 4 500 deltagande kvinnor och män till strax över 900 i januari 2022.

Flera av de kartläggningar som har genomförts visar på ett glapp mellan de nyanländas kompetenser och arbetsgivarnas krav. Det är dock viktigt att betona att det framförallt gäller för kortutbildade nyanlända. Kort utbildning är i Stockholmsregionen den enskilt största riskfaktorn på arbetsmarknaden. Även andra kortutbildade som till exempel unga som inte avslutat sin gymnasieutbildning har en mycket utsatt situation. Det framgår tydligt av Arbetsförmedlingens analys av läget på arbetsmarknaden där en del av de utmaningar som finns kring matchningen definieras som en kompetensbrist snarare än en arbetskraftsbrist. I detta läge blir matchning till jobb genom utbildning allt viktigare för att möta efterfrågan inom de växande yrkeskategorierna. För att säkra den framtida kompetensförsörjningen av personal krävs åtgärder som rustar den tillgängliga arbetskraften med utbildning och de kompetenser som idag krävs för en hållbar etablering på arbetsmarknaden. I detta arbete har stadens kommunala vuxenutbildning en central roll.

Trots en hög andel kortutbildade inom gruppen nyanlända är det få som inom ramen för etableringsuppdraget läser yrkesutbildningar eller fristående kurser på gymnasial nivå. Att läsa en gymnasial yrkesutbildning på ett nytt språk är samtidigt en stor utmaning. För att fler ska välja att studera krävs det ett mer omfattande samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Stockholms stad kring studie- och yrkesvägledning, motivationshöjande insatser, rekrytering till studier samt anpassade utbildningssatsningar som bättre kan fånga upp de relativt kortutbildade, d.v.s. de som saknar en fullständig gymnasial utbildning. Ytterligare ett utvecklingsområde är att stärka

samverkan mellan vuxenutbildning och näringslivet för att bidra till att skapa fler utbildningar där deltagarna har en nära kontakt med arbetsgivare under hela utbildningens gång. En viktig förutsättning för att erbjuda yrkesutbildningar är också att arbetsgivare erbjuder APL-platser. Även ett jämställdhetsperspektiv bör integreras i arbetet då resultatet av kartläggningen av målgruppen tyder på att det finns traditionella könsmonster i valet av yrke.

Delegationen för unga och nyanlända till arbete (DUA) har i uppdrag att verka för en fördjupad samverkan kring kartläggning, gemensam planering och jobbspår för nyanlända där syftet är att förkorta etableringstiden och att fler ska gå ut i arbete eller reguljära studier. Inom ramen för detta utvecklas samarbetsformer för studie- och yrkesvägledning för kortutbildade. Ytterligare ett fokusområde är att staden och Arbetsförmedlingen med gemensamma krafter ska få fler arbetsgivare att medverka i jobbspår för nyanlända samt i rekryteringar riktade till nyanlända.

Under 2021 har förvaltningen tillsammans med Arbetsförmedlingen deltagit i DUA:s delprojekt ”Arbetsgivares delaktighet i jobbspår”. Fokus i detta delprojekt ligger på att möta arbetsgivares behov av kompetensförsörjning och göra arbetsgivare delaktiga i lokala jobbspår. För att uppnå målen i delprojektet har en modell för att utveckla arbetsgivares delaktighet tagits fram. Det har också tagits fram två konkreta verktyg som ska testas i projektets steg två, en mall för framtagande av kompetensprofil och en mall för överenskommelse (LOI) med arbetsgivaren.

Under året har fler jobbspår i samarbete med Arbetsförmedlingen och branscher tagits fram. Två jobbspår har exempelvis genomförts inom vården i samarbete med företaget Ambea, inom ramen för DUA. Åtta personer har deltagit och alla har fått arbete inom äldreomsorgen. Ett jobbspår inom energibranschen (drifttekniker) har genomförts i samarbete med branschorganisationen Energiföretagen. 16 personer har deltagit, varav tre har fått anställning. Vidare har ett jobbspår inom skola tagits fram. 28 ungdomar har deltagit och fått efter avslutad utbildning anställning inom ramen för arbetet med regeringens uppdrag ”Jobb för unga”.

Unga vuxna utanför arbetsmarknaden

Unga och unga vuxna som varken arbetar eller studerar har varit särskilt prioriterade av arbetsmarknadsförvaltningen under 2021. I samband med att arbetslösheten under våren 2020 steg mycket kraftigt syntes en ännu större ökning bland ungdomar. Staden och arbetsmarknadsförvaltningen satte in stora insatser för målgruppen

vilket även speglas i den särskilda prioriteringen av målgruppen under 2021. Sedan toppnivåerna under sommaren 2020 har arbetslösheten bland unga stabiliserat sig kring mer normala nivåer.

Statistiska centralbyrån (SCB) uppskattar att runt 40 procent av de arbetslösa i åldern 20-24 år inte är inskrivna på arbetsförmedlingen vilket försvårar för samhället att hjälpa dessa att komma närmare den reguljära arbetsmarknaden och visar på behovet av ett omfattande uppsökande arbete. Unga som inleder vuxenlivet i arbetslöshet och inte ser några jobb möjligheter löper stor risk att sluta söka arbete.

Som en följd av ovanstående beskrivning samt det utökade uppsökande arbetet ser arbetsmarknadsförvaltningen en ökning av unga som tillhör en eller flera av de mer utsatta målgrupperna och av unga med någon typ av psykosocial problematik bland Jobbtorgs aspiranter. För dessa unga är det av stor vikt att erbjuda ett individuellt utarbetat stöd mot arbete eller studier som tar hänsyn till hela deras livssituation och som innefattar långt gående samverkan med andra aktörer i staden, samt med Region Stockholm och Arbetsförmedlingen.

Utifrån Stockholms befolkningsprognos 2021 förväntas antalet ungdomar i gymnasieåldern, 16-19 år, öka mycket de kommande tio åren, från knappt 36 400 personer 2020 till 44 500 personer 2030. Det är en ökning med omkring 8 100 personer under prognosperioden. Antalet ungdomar ökar betydligt mer procentuellt sett än för befolkningen som helhet. Huruvida ökningen de kommande åren kommer att avspegla sig i antalet ungdomar inom ramen för KAA återstår att se.

Personer med funktionsnedsättning

Enligt SCB:s undersökning av situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2018 angav 12 procent av befolkningen i åldern 16–64 år att de har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Utbildningsnivån bland personer med funktionsnedsättning är lägre än i befolkningen totalt, en större andel har endast förgymnasial utbildning än befolkningen i helhet och en mindre andel har eftergymnasial utbildning. Även sysselsättningsgraden är lägre. Bland personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är sysselsättningsgraden ca 69 procent jämfört med omkring 80 procent i befolkningen som helhet. Arbetslösheten låg under 2019 på omkring 6 procent totalt och på 11 procent bland personer med funktionsnedsättning. Under 2020 steg dessa siffror något men inte i

samma takt och till samma nivåer som arbetslösheten för ungdomar eller utrikes födda. Under 2021 har arbetslösheten bland kvinnor och män med funktionsnedsättning fortsatt att sjunka och i slutet av året är arbetslösheten i gruppen lägre än innan pandemin startade.

Bland personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och som inte är sysselsatta uppger 64 procent i SCBs undersökning att de skulle kunna utföra ett arbete om de fick stöd och olika typer av anpassningar. Det är också arbetsmarknadsförvaltningens erfarenhet att många fler kan delta i arbetslivet med rätt stöd. Förvaltningen ser ett stort behov av att erbjuda utökat stöd och anpassa sina verksamheter både inom vuxenutbildningen och inom Jobbtorg Stockholm för att fler med funktionsnedsättning utifrån sina förutsättningar ska kunna delta i utbildning och i arbetslivet.

Bland personer som har daglig verksamhet bedömer till exempel socialstyrelsen att cirka tio procent skulle kunna klara av ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden, vilket för Stockholms del rör sig om cirka 250 personer. Personer med varaktig funktionsnedsättning på grund av psykisk ohälsa är en annan målgrupp som arbetsmarknadsförvaltningen ser behov av att rikta insatser till. Som en följd av stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser tydliggörs och synliggörs nu förutsättningarna att delta i insats på jobbtorg för fler inom socialpsykiatrins målgrupp och personer med insats inom LSS. Behovet av samverkan med andra myndigheter och samordningsförbundet är stort dels utifrån att många har behov av insatser från flera myndigheter men också för att dessa grupper riskerar att falla mellan stolarna och inte få det stöd de behöver.

I stadens arbete med feriejobb är unga med funktionsnedsättning en viktig målgrupp. Det innebär att ungdomar med funktionsnedsättning tillsammans med ungdomar med särskilda sociala skäl, ungdomar som är i behov av språkstöd eller som tillhör det kommunala aktivitetsansvaret prioriteras för feriejobsanställningar. Drygt 930 av de ungdomar (omkring 10 procent) som får feriejobb tillhör någon av dessa grupper.

Under 2021 har ett ökat fokus lagts på att stärka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att anställas i stadens verksamheter. I detta syfte ska förvaltningen arbeta för att sprida kunskaper om arbetsdifferentiering hos stadens nämnder och bolag samt erbjuda stöd att genomföra arbetsdifferentieringar till verksamheter inom staden.

Arbetsdifferentiering är en metod som innebär att arbetsuppgifter anpassas och avgränsas så att de kan tilldelas och utföras av personer med funktionsnedsättningar. Arbetsmarknadsförvaltningen har i uppdrag att utveckla och använda metoden genom att bistå stadens nämnder och bolag i analysarbetet, vilket också skett under året. Syftet med analysen är bredda rekryteringsunderlaget för att fler ska kunna erbjudas en möjlighet att få och behålla ett arbete i någon av stadens verksamheter. Analysen kan ligga till grund för en ordinarie rekrytering eller som underlag till en serviceassistentanställning.

Serviceassistenter är en insats inom ramen för Stockholmsjobb för personer med en funktionsnedsättning som påverkar arbetsförmågan. Under 2021 har 57 personer haft en serviceassistentanställning, vilket är fler än 2020 då motsvarande siffra var 53. Den senaste mätningen, där personer som avslutat sin insats under september 2020 – augusti 2021 ingår, visar att 75 procent (18 av 24) arbetar eller studerar tre månader efter avslut, vilket överträffar målet om minst 50 procent i sysselsättning.

5. STADENS ARBETS- MARKNADSINRIKTADE ARBETE UNDER 2021

Arbetsmarknadsförvaltningen har det kommunövergripande ansvaret för arbetsmarknadsfrågor och för stadens samlade arbetsmarknads-insatser men ett visst ansvar för arbetsmarknadsinsatser åligger också stadsdelsnämnderna.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för att erbjuda insatser som förbereder individer för jobbtorgens verksamhet. Arbetsmarknadsförvaltningen har ett samordningsansvar för stadsdelsförvaltningarnas arbetsförberedande insatser inklusive offentligt skyddade anställningar (OSA). Målet är att skapa enhetlighet i handläggning och arbetssätt samt att erbjuda forum för information och erfarenhetsutbyte samt utveckla och förtydliga den gemensamma kedjan av insatser och ansvarsfördelningen mellan stadsdelsförvaltningarnas arbetsförberedande insatser och Jobbtorg Stockholm.

Alla stadsdelsförvaltningar har idag inte egna arbetsförberedande insatser i form av arbetsträning och inriktningen bland de som har och vilken målgrupp de riktar sig till skiljer sig åt. Under de senaste

åren har ytterligare ett par stadsdelsförvaltningar stängt sin arbets-
träningsverksamhet. Då stadsdelsförvaltningarnas arbetsmarknads-
insatser alltid har varierat i storlek och målgrupp mellan de olika
delarna av staden finns ingen gemensam förväntan på förberedelse
från stadsdelsförvaltningarnas arbetsmarknadsinsatser inför
jobbtorg. I dagsläget ser inte heller arbetsmarknadsförvaltningen
behov av förberedande insatser i form av arbetsträning hos
stadsdelsförvaltningarna. Behovet utgörs istället av ett parallellt
stöd från socialtjänsten inom de olika livsområden där stödbehov
kan finnas hos de aspiranter som är inskrivna på Jobbtorg
Stockholm.

I och med stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser har
ansvarsfördelningen mellan stadsdelsförvaltningarna och Jobbtorg
Stockholm förtydligats. Arbetsmarknadsförvaltningen fick under
2019 ett utökat samordningsuppdrag för att förbättra möjligheten till
planering och utveckling ur ett helhetsperspektiv. Uppdraget
innefattade ytterligare stöd till kompetens- och verksamhets-
utveckling av möjligheterna för stadsdelsnämnder att utbyta platser
med varandra. Utvecklingsarbete sker även för att utöka möjlig-
heten att ta del av parallella aktiviteter på jobbtorg under en
arbetsträning i regi av stadsdelsförvaltningarna.

Under 2021 har fokus legat på att ytterligare öka förutsättningarna
för de OSA-anställda att gå vidare till öppna arbetsmarknaden efter
OSA-anställning. Det har bland annat gjorts genom att arbeta för
tidigare inskrivning på Jobbtorg Stockholm.

Under året har också en OSA-dag genomförts för medarbetare och
chefer inom stadsdelsförvaltningarna/enheten för hemlösa,
jobbtorgen och Arbetsförmedlingen. Fokus för den dagen var hur
alla parter gemensamt kan stödja de OSA-anställda till nästa steg.
Frågorna för OSA-dagen identifierades utifrån den årliga
brukarenkäten för OSA-anställda som genomförs i september varje
år. I år genomfördes även en kompletterande fokusgrupp för
ytterligare fördjupning i frågorna.

Kompetenshöjande insatser inom beroendområdet samt utifrån
BEA-avtalet har genomförts under 2021. De arbetsmarknadsinsatser
utöver OSA, som finns inom stadsdelsförvaltningarna har kartlagts
och en sammanställning har gjorts. Under året har visst stödmaterial
och anvisningar omarbetats tillsammans med medarbetare inom
verksamheterna.

Matrisen nedan ger en överblick över stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser under 2021 (budgeterat).

Stadsdelsnämnd	OSA- anställningar (antal)	Stockholms- jobb (antal)	Feriejobb (antal)	Stadsdels- mamnor (Ja/ Nej)
Rinkeby-Kista	18	50	1100	Ja
Spånga-Tensta	25	35	800	Ja
Hässelby- Vällingby	20	30	950	Ja
Bromma	15	15	319	Nej
Kungsholmen	12	5	130	Ja* *Arbetar mot KNÖ
Norrmalm	12	5	170	Ja*
Östermalm	12	6	150	Ja*
Södermalm	40	45	700	Nej
Enskede-Årsta- Vantör	35	18	800	Ja
Skarpnäck	12	16	461	Nej
Farsta	10	25	600	Ja
Hägersten- Ålvsjö	30	25	400	Nej
Skärholmen	16	18	870	Ja
Enheten för hemlösa	6			

Stadsdelsförvaltningarnas arbetsförberedande insatser

De arbetsförberedande insatserna som stadsdelsförvaltningarna ansvarar för är sådana insatser för arbetslösa där det har bedömts ett större förrehabiliterande behov. Insatserna består bland annat av coaching, social träning och arbetsträning. Coaching och fördjupad social träning erbjuds som ett första steg för att bryta isolering och för att träna upp den sociala förmågan.

Arbetsträning syftar till att aktivera individen och för att träna upp och öka arbetsförmågan, för att på så sätt öka möjligheter att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden. Planeringen av arbetsträningen sker i samarbete med socialsekreterare och målet är att individen ska ta de första stegen mot självförsörjning. I arbetsuppgifterna ingår olika praktiska uppdrag inom förvaltningarna som arbete på förvaltningarnas verkstäder, renovering av tränings-

lägenheter, service hos förskolor med mera. För att delta i arbetsträningen måste individerna vara nyktra och drogfria.

Under 2021 skrevs 174 kvinnor och 297 män in vid stadsdelarnas arbetsmarknadsinsatser, total 471 personer. Under 2020 var det 517 personer.

Stadsdelsnämnd	Kvinnor	Män	Totalt
Rinkeby-Kista	63	68	131
Spånga-Tensta	8	25	33
Hasselby-Vällingby	10	18	28
Bromma	5	4	9
Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm	11	33	44
Södermalm	27	67	94
Enskede-Årsta-Vantör	20	29	49
Skarpnäck	7	6	13
Farsta	2	6	8
Hägersten-Älvsjö	11	26	37
Skärholmen	10	8	18
Enheten för hemlösa		7	7
Totalt	174	297	471

Stödinsatser i form av OSA-anställningar

Offentligt skyddad anställning (OSA) är en statlig arbetsmarknadsinsats. Arbetsmarknadsförvaltningen samordnar arbetet med OSA men alla stadens stadsdelsnämnder har fått medel för dessa anställningar. Beslut om att enskild ska omfattas av offentligt skyddat arbete (OSA) fattas av Arbetsförmedlingen. Den stadsdelsnämnd inom vars område en person bor svarar för kostnader och uppbär stadsbidrag.

OSA erbjuds till följd av missbruksproblematik, kognitiv funktionsnedsättning eller långvarig och svår psykisk sjukdom vilket lett till en nedsatt arbetsförmåga. Denna typ av anställning har rehabiliterande inslag och vanligtvis sker anställningarna i ungefär två år. På sikt är tanken att individen ska kunna få ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Under 2021 fanns det närmare 300 platser för OSA runt om i staden. Omkring en tredjedel av dessa har samtidigt erhållit parallellt stöd från Jobbtorg Stockholm under året. Av de som har erhållit stöd från jobbtorg och avslutats från OSA har 54 procent avslutats till arbete eller studier vilket kan jämföras med 25 procent av de som avslutats men inte haft ett parallellt stöd från Jobbtorg.

Goda exempel och arbetsmarknadsinriktade projekt

Vägledning till entreprenörskap

Inom ramen för insatsen ”Vägledning till entreprenörskap” identifieras aspiranter inom Jobbtorg Stockholm med intresse för entreprenörskap och de får sedan stöd att förverkliga sin affärsidé. Eftersom det ofta finns psykosociala utmaningar och/eller långt bidragsberoende i målgruppen, behöver deltagarna utökat stöd och individanpassad coaching för att förverkliga sina affärsidéer. Under året har 22 personer deltagit i insatsen. Av dessa har 17 avslutats; 14 av dem har startat eget inom bland annat skönhetsvård, konfektion och inredning.

Parallellt med ”Vägledning till entreprenörskap” har även en kurs i entreprenörskap och entreprenöriellt tänkande varit aktuell under året. Från november erbjuds denna insats på Etableringscentrum och möjligheterna att kursen blir en del av Etableringscentrums ordinarie utbud undersöks i dagsläget. Kursen riktar sig till unga vuxna samt utrikesfödda i alla åldrar, med syftet att inspirera till eget företagande och entreprenörskap. På kursen får deltagarna inventera sina styrkor, resurser och mål i arbetslivet. Åtta kurstillfällen har genomförts under året. 76 av sammanlagt 84 deltagare har fullföljt kursen.

Hållbar etablering

Genom projektet Hållbar Etablering har arbetssätt och metoder utvecklats - metoder i att ge ett samlat och holistiskt stöd till nyanlända kortutbildade med aktiviteter som leder till en hållbar etablering och förankring på arbetsmarknaden. Inom projektet finns även insatsen *Sfi jobbfokus* för elever inom studieväg 1 och kompletterar sfi-studier med andra orienteringskurser och praktik. Samtliga deltagare har erbjudits praktikplats och branschveckor med arbetsgivare från besöksnäringen, vård och omsorg, transportbranschen, fastighetsbranschen och gröna näringar har genomförts. Under året har Hållbar etablering även bidragit med kunskapsöverföring och erfarenheter till skolorna när de startat upp

den liknande insatsen *Sfi mot Jobb*, 1 januari 2021. Implementeringen av projektets arbetssätt och lärdomar har påbörjats inför och görs löpande till ordinarie verksamhet i enheten Etableringscentrum.

Spången

I det ESF-finansierade projektet Spången som avslutas i juli 2022 tas det fram en modell för jobbrotaion för kompetensutveckling inom vård och omsorg samt barnomsorg. Under genomförandefasen har 180 personer deltagit i projektet. Spången erbjuder medarbetare inom staden de första stegen i yrkesutbildningar på gymnasial nivå till vårdbiträden och till barnskötare. Under utbildningstiden ersätts medarbetare med vikarier som rekryteras bland personer med försörjningsstöd och som kan erhålla ett Stockholmsjobb. Vikarierna erbjuds förberedande praktisk och teoretisk introduktion samt erhåller utbildning under sin vikarieanställning.

På grund av pandemin har utbildningarna i projektet bedrivits delvis på distans, vilket har ställt krav på digital kompetens. Då behovet av digital kompetensutveckling har visat sig vara stort hos både medarbetare och vikarier samtidigt som det sedan tidigare fanns ett behov av språkstöd, har både IT- och språkstöd tillförts i undervisningen. Även pedagogiken har anpassats utifrån målgruppens behov vid inläring.

Under 2021 har projektet tagit fram material och genomfört ett informationsarbete med fokus på omsorgen om personer med funktionsnedsättning, för att öka kunskapen om yrket och skapa intresse för det, utifrån svårigheten att rekrytera medarbetare till omsorgen. En digital handbok med syftet att rusta eleven i digitala studietekniker har också tagits fram.

Kvinnokraft

I projektet Kvinnokraft har stadsdelsförvaltningarna Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista samarbetat med Studieförbundet och Jobbtorg Stockholm under perioden januari 2020 – augusti 2021 som projektet pågick, för att ta fram metoder som stärker målgruppens delaktighet i samhället. Till målgruppen har stöd i form av exempelvis deltagande i studiecirkel, jobbevent, mentorskap, föreningsmatchning, förstärkt samhällsvägledning och föreläsningar samt studie- och yrkesvägledning i samarbete med Jobbtorg Stockholm erbjudits.

För att möjliggöra rekrytering av intressenter har dialog med både civilsamhälle och företag pågått. Projektet har kartlagt och erbjudit 250 kvinnor att delta i motiverande och stödjande aktiviteter och

genom det bidragit till att stärka målgruppens delaktighet och inkludering. Vidare har projektet initierat samverkan och gett förslag till hur ingående parter och andra aktörer kan hitta bättre och effektivare arbetssätt för att gemensamt nå och bidra till att stärka målgruppens möjligheter. Projektets arbetssätt och metoder kommer nu att implementeras i den ordinarie verksamheten på medborgarkontoren.

Jobbskjutsen

Projektet Jobbskjutsen drivs av Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd i samarbete med Jobbtorg Stockholm, i syfte att fler utlandsfödda vuxna kvinnor ska komma ut i jobb eller studier. Under 2021 har 50 kvinnor har varit inskrivna.

Projektets övergripande huvudmål är:

- att arbeta uppsökande i stadsdelen för att etablera kontakt med och skapa förtroende hos målgruppen
- att identifiera och bidra till att undanröja hinder för projektdeltagarnas etablering på arbetsmarknaden och/eller i studier
- att arbeta med motiverande, kunskapshöjande och stärkande insatser för att underlätta deltagarnas inträde på arbetsmarknaden och/eller i studier
- att lotsa projektets deltagare till insatser och verksamheter i staden som kan stödja dem i vägen mot arbete, och att samverka med sådana verksamheter
- att öka projektdeltagarnas upplevelse av delaktighet i samhället och i staden

Stöd till unga på Järva

På Järva har Jobbtorg Stockholm arbetat i nära samverkan med stadsdelsnämnderna för att nå ut och erbjuda stöd till unga. I Spånga-Tensta har Jobbtorg Stockholm deltagit i en samverkansprocess som lett fram till att Jobbtorg Stockholm stärkt sin lokala närvaro. En coach från Jobbtorg Stockholm och en coach från stadsdelen har tillsammans arbetat uppsökande samt nätverkat lokalt. Verksamheten utgår från en lokal i Tensta centrum där drop-in hålls två eftermiddagar per vecka; då finns även andra yrkeskategorier från Jobbtorg Stockholm på plats, såsom ungdomskonsulent, KAA-medarbetare samt studie- och yrkesvägledare. Genom samarbetet har 35 unga hittills skrivits in på Jobbtorg Stockholm, varav nästan hälften avslutats, flertalet till arbete eller annan försörjning.

Studier och arbete/Framtidens hus

I Rinkeby-Kista har projektet ”Studier och arbete” avslutats och samverkan kring stadsdelsförvaltningens nystartade verksamhet Framtidens hus påbörjats. Verksamheten har ett fokus på unga under 20 år och här sker en nära samverkan med arbetsmarknadsförvaltningens nya projekt ”Utvecklat stöd för unga” som startade sin genomförandefas i oktober. Projektet är verksamt både på Järva, i syfte att utveckla arbetet kring ungdomar som omfattas av KAA, och i södra Stockholm där fokus ligger på att utveckla och erbjuda insatser för unga. Projektet genomförs i samverkan med stadsdelsnämnder, utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen.

Tur och retur

Enheten för ekonomiskt bistånd inom Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd har tillsammans med socialpsykiatrins verksamhet Tur och retur en förrehabiliterande insats där en arbetsterapeut handleder brukare remitterade från ekonomiskt bistånd. De flesta av brukarna som remitteras till Tur och retur är i det så kallade arbetsmarknadsspåret vilket innebär att de med mycket låg tröskel påbörjar aktivitet som ska leda till förutsättningar att delta i ordinarie arbetsmarknadsinsatser, i allmänhet inom Jobbtorg. Gemensamt för deltagarna i arbetsmarknadsspåret är målsättningen att komma upp i 25 procents arbetsförmåga. För en mindre andel av de som remitteras till Tur och retur är syftet att få en arbetsförmågebedömning som ska utgöra del av underlag i ansökan om sjukersättning. Under 2021 budgeterades för ca 25 deltagare i insatsen.

Fritidsbibliotek

Farsta stadsdelsnämnd har med hjälp av personer som arbetstränar startat stadens första Fritidsbibliotek, där invånarna kan låna fritidsutrustning gratis i 14 dagar. Två personer har arbetstränat under en period på tre månader och det har visat sig att vara en bra start för klienter som behöver en arbetslivsinriktad rehabilitering för att närma sig arbetsmarknaden. Arbetsuppgifterna består utav att rengöra utrustningen efter varje uthyrning, markera med ID-nummer på utrustning, reparera utrustning och säkerställa att utrustningen är hel och fungerar. Utöver det praktiska kring prylarna som hyrs ut så finns det även administrativa arbetsuppgifter kring uthyrningsblanketter, returnering etc. En utvärdering, tre månader efter öppning, visar att intresset för att låna fritidsutrustning har varit stort.

FINSAM

Samordningsförbundet Stockholm (FINSAM) är en viktig aktör för att utveckla samverkan mellan staden, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Stockholm i syfte att ge ett samlat stöd till personer som behöver stöd från flera huvudmän. FINSAM finansierar bland annat olika gemensamma utvecklingsprojekt.

Arbetsmarknadsförvaltningen har varit initiativtagare till och driver eller deltar i ett flertal projekt i samverkan med andra parter inom FINSAM-förbundet. Prioriterade målgrupper för FINSAM-samverkan har bland annat varit sjukskrivna med försörjningsstöd, personer med funktionsnedsättning, unga som varken arbetar eller studerar och nyanlända med särskilda behov. På alla jobbtorg finns FINSAM-handläggarteam som är en struktur för samverkan för arbetslivsinriktad planering och rehabilitering. Samverkan sker där mellan Jobbtorg Stockholm, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, stadsdelsförvaltningarna och Region Stockholm.

I ESF-projektet ”Rätt stöd för mig” erbjuds alternativa karriärvägar för ungdomar i gymnasiesärskolan och arbetskontakter för personer inom daglig verksamhet. Projektet erbjuder aktivt och individuellt stöd till cirka 100 personer inom målgruppen. Projektet har flera delprojekt som Bron, DEV och projektet Prolog som i olika former vänder sig till unga i behov av samordnat stöd på vägen mot arbete eller studier.

För att stödja personer inom psykosvården att återgå till arbete eller studier har förvaltningen fortsatt sitt samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, socialförvaltningen och Region Stockholm i FINSAM-projektet ”Integrering av IPS i psykosvården”. Projektet pågår fram till sista december 2022. Av 120 deltagare under året har 37 avslutats och 14 av dessa har gått vidare till studier och arbete.

Jobbtorg Stockholm

Jobbtorg Stockholm startade 2008 med det huvudsakliga uppdraget att personer som uppbar försörjningsstöd på grund av arbetslöshet skulle få ett utökat stöd att komma ut i arbete eller studier och därmed inte längre vara beroende av försörjningsstöd. Under de elva år som jobbtorgen funnits har uppdraget successivt utökats och kommit att omfatta fler målgrupper än den ursprungliga. Jobbtorgen har bland annat fått ett omfattande uppsökande uppdrag riktat till unga från 16-29 år samt till kvinnor som står långt från arbetsmarknaden. Sammansättningen av gruppen försörjningsstödstagare i staden har också förändrats.

Över åren har det skett en förskjutning som innebär att en procentuellt sett större andel aspiranter har andra hinder och får försörjningsstöd av andra skäl än enbart arbetslöshet. Bland annat ser jobbtorgen fler aspiranter med missbruksproblematik, fysiska och psykiska funktionsnedsättningar och/eller en social problematik. Sökanden kan ha fortsatta parallella insatser till exempel inom socialtjänsten eller vården. En stor grupp uppbär inte försörjningsstöd (t.ex. unga som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret och unga 20-29 utanför alla system).

Under jobbtorgens första år var arbetsmarknadsläget ett annat och antalet aspiranter var då omkring 11-13 000 unika personer per år. Under 2021 var antalet inskrivna aspiranter ca 6 600 individer.

Jobbtorg Stockholms primära målgrupper 2021

- Personer som uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet (kan från 2018 inkludera nyanlända med kompletterande försörjningsstöd)
- Personer som har försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där det finns skäl att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis.
- Unga som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret, unga under 20 år. (Uppdraget regleras av skollagen.)
- Unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar.
- Kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden.

Övriga målgrupper som Jobbtorg Stockholm arbetar med:

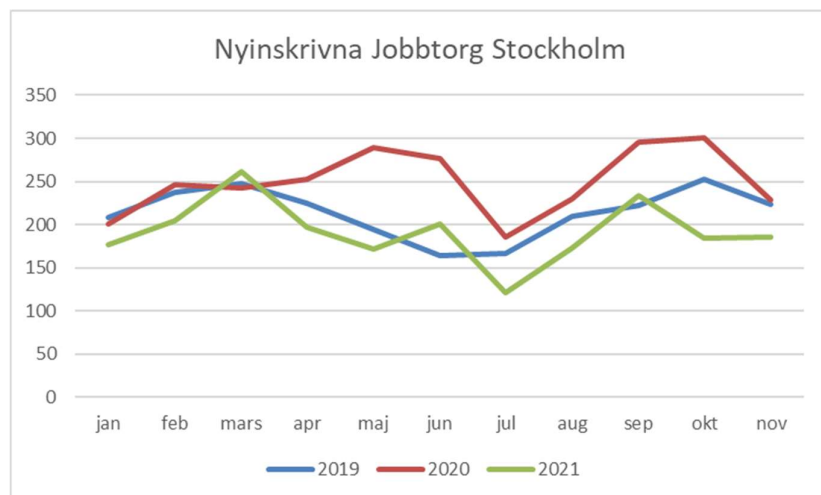
- Personer med offentlig skyddad anställning i staden (OSA) som ska matchas vidare till varaktiga jobb.
- Personer i insats enligt LSS1 inom daglig verksamhet som skulle kunna matchas ut i arbete.
- Personer inom socialpsykiatri genom verksamheten Alfa som överfördes från socialnämnden 2017.
- Personer som fått en visstidsanställning inom staden, men där jobbtorg arbetar med uppföljning och stöd även om personerna inte längre behöver försörjningsstöd
- Personer som omfattas av romsk inkludering

Under januari – december 2021 har 6 606 unika individer varit inskrivna på Jobbtorg Stockholm. Det är 569 färre än under motsvarande period föregående år, vilket främst beror på minskning inom gruppen med försörjningsstöd. Utöver dessa har jobbtorgen kommit i kontakt med och erbjudit stöd till över 4 000 inom ramen för de uppsökande uppdragen.

Målgrupp	Kvinna		Man		Totalsumma	
	jan - dec 2021	jan - dec 2020	jan - dec 2021	jan - dec 2020	jan - dec 2021	jan - dec 2020
Försörjningsstöd	1 830	2 159	2 326	2 602	4 156	4 761
KAA 16-19 år	385	413	548	574	933	987
Ingång 20-29 år	314	333	782	669	1096	1 002
Övriga målgrupper	456	491	845	787	1 301	1 278
Stockholmsjobb	360	345	379	364	739	709
Totalt inskrivna	3 345	3 741	4 880	4 996	8 225	8 737
Totalt unika individer	2 709	3 075	3 897	4 100	6 606	7 175

Antalet nyinskrivna med ekonomiskt bistånd har minskat med 23,5 procent, från 2 942 nyinskrivna under januari – december 2020 till 2 242 under januari – december 2021. Till förklaringen hör att 2020 varit ett år som tydligt präglats av pandemin, då inflödet ökade markant jämfört med året innan. Under 2021 återgick volymerna till mer normala nivåer, dock med större fluktuationer än vanligt.

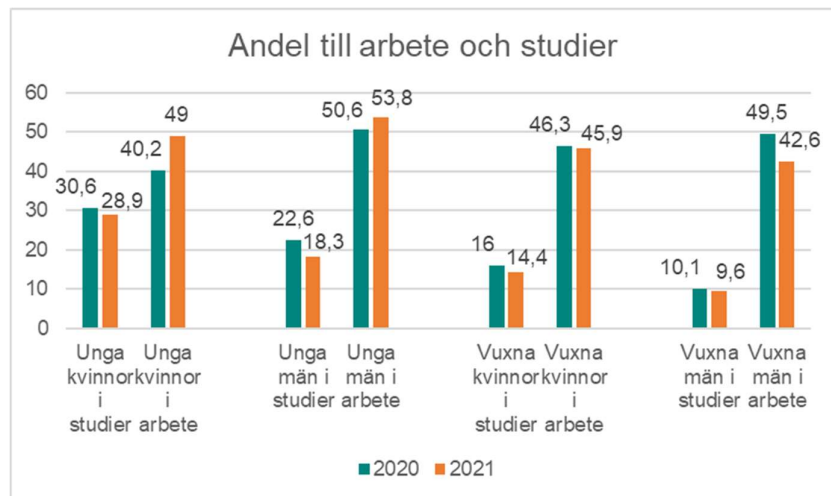

Eftersom sammansättningen och storleken av gruppen nyinskrivna med ekonomiskt bistånd inom Jobbtorg Stockholm påverkas av olika faktorer, kan orsaksbilden till utvecklingen under 2021 dock vara mer komplex än så. Diagrammet nedan visar exempelvis hur olika kategorier av arbetslösa med ekonomiskt bistånd förhåller sig både till varandra och det totala antalet arbetslösa med ekonomiskt bistånd i staden, under perioden januari 2020 – oktober 2021. Arbetslösa utan ersättning, som representeras av den orange linjen nedan, är den grupp som i första hand kommer till jobbtorgen.

Denna grupp har haft en negativ utveckling i förhållande till det totala antalet arbetslösa med ekonomiskt bistånd i staden sedan mitten av 2020 och fram till juni 2021, och dessutom legat på lägre nivåer än den gröna kategorin nedan under delar av 2021. Den gröna kategorin består av arbetslösa med kompletterande ersättning från a-kassa eller i program hos Arbetsförmedlingen; dessa personer anvisas sporadiskt till jobbtorgen. Att det nu återigen registreras en uppåtgående trend för den orange kategorin, arbetslösa utan ersättning, kan komma att leda till ökat antal nyinskrivna under 2022. Dock skapar omstruktureringen av Arbetsförmedlingen och den fortsatta utvecklingen av matchningstjänsten *Rusta och matcha* osäkerhet kring hur Jobbtorg Stockholms verksamhet kommer att påverkas, med i dagsläget okända konsekvenser för inflödet.

Drygt 65 procent av Jobbtorg Stockholms aspiranter har gått vidare till arbete och studier efter avslut, vilket överträffar årsmålet om 60 procent. Motsvarande siffra 2020 var 66 procent. Jämfört med föregående år har andelen som kommit ut i jobb ökat något (0,6 procentenheter), medan andelen som påbörjat studier minskat (1,8 procentenheter).

Den ökning som noteras när det gäller avslut till arbete härleds till förbättrat resultat bland unga. Andelen unga som kommit ut i jobb har ökat med över 5 procentenheter jämfört med förra året. Inom gruppen vuxna har andelen dock minskat med drygt 4 procentenheter. Statistiken visar också att det främst är vuxna män som har haft svårare att komma ut i jobb. När det gäller studier visar analysen att resultat för både unga och vuxna har bidragit till den minskning som registrerats. Andelen unga som påbörjat studier 2021 är lägre med 3,6 procentenheter jämfört med 2020, medan andelen vuxna har minskat med närmare 1 procentenhet.

Till förklaringen hör flera aspekter. Den återhämtning som sedan senvåren gradvis skett på arbetsmarknaden inom branscher som hotell, restaurang och handel kan ha skapat fler anställningsmöjligheter för unga inom dessa arbetsområden, då det är branscher där många jobb för unga finns. Samtidigt har pandemin påskyndat omstruktureringen på arbetsmarknaden, vilket bland annat lett till att många enkla jobb försvunnit. Det har i sin tur haft störst negativ påverkan på vuxna. Att vuxna kvinnor klarat sig bättre än vuxna män förklaras delvis av det ökade behovet av arbetskraft inom vård och omsorg, som är en kvinnligt dominerad bransch. Från verksamheterna kommer det också signaler om fler aspiranter med hälso- eller missbruksproblematik samt förekomst i belastningsregistret, vilket också försvårar ingången på arbetsmarknaden. Vidare kan övergången till distansstudier bidragit till att färre valt att studera. Förvaltningens målgrupper har ofta ett ökat behov av stöd som inte alltid kan tillgodoses på distans.

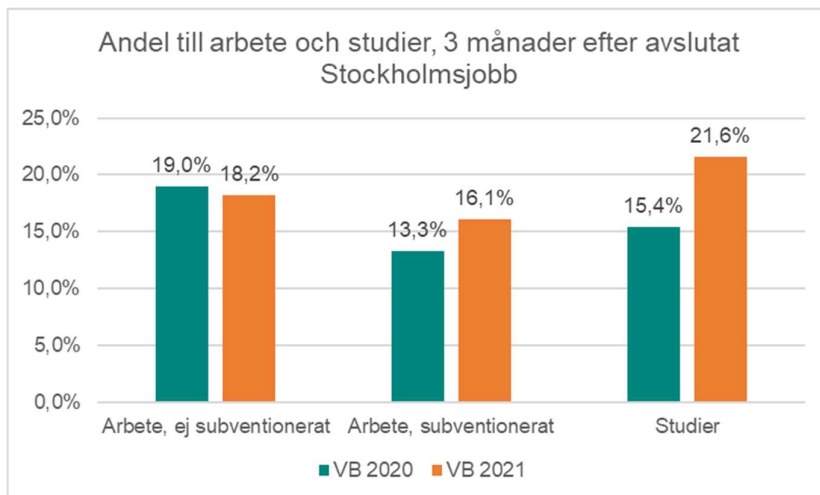
Stockholmsjobb

Under 2021 har 739 aspiranter haft ett Stockholmsjobb. Av dessa har 458 tillhandahållits av arbetsmarknadsförvaltningen. Det innebär att varken målet om 800 Stockholmsjobb i staden och förvaltningens eget mål om 485 har uppnåtts.

Pandemin har, som tidigare nämnt, påverkat placeringarna. Sammanlagt 356 nya Stockholmsjobb har startats, att jämföras med 403 under motsvarande period föregående år. Många av de vanligt förekommande arbetsplatserna inom exempelvis vård och omsorg samt skola har inte tagit emot Stockholmsjobbare i samma utsträckning som förut på grund av restriktioner under delar av året.

Vidare har minimibemanning på plats och distansarbete inneburit svårigheter i att exempelvis ta fram administrativa platser, särskilt under första halvan av 2021. Att förskolor numera ställer högre språkkrav vid anställning har varit en annan utmaning utan koppling till pandemin. Även placeringar inom gröna jobb/parkjobb har varit kantade av vissa svårigheter, då en del av dessa jobb kräver körkort som aspiranter inte alltid har. En annan aspekt med påverkan på antal placeringar är den pågående omstruktureringen av Arbetsförmedlingen, vilket bland annat lett till tidskrävande ansökningsförfaranden för lönesubventioner. Det har i sin tur förlängt matchningsprocessen och minskat motivationen bland både aspiranter och arbetsgivare.

En analys av resultatet vid tre månader efter avslut (underlaget avser avslutade under perioden september 2020 – augusti 2021) visar dock på ett mycket positivt resultat. Närmare 56 procent befinner sig i arbete eller studier, vilket överträffar årsmålet om 50 procent och är ett bättre resultat än förra året då motsvarande siffra var 47 procent.

Både andelen som påbörjat studier och andelen som kommit ut i jobb har ökat. Det förklaras delvis av ett förbättrat arbetsmarknads-läge. Till förklaringen hör även det arbete som gjorts inom ramen för Stockholmsjobb kopplat till studier, med att både erbjuda studier i kombination med anställningen där det har varit möjligt, samt inkludera studier som en tydlig målbild i planeringen mot själv-försörjning för Stockholmsjobbarna. Det kan också tolkas som att det blir extra tydligt för den som har en anställning, i detta fall ett Stockholmsjobb, att arbetsmarknaden ställer allt högre krav på kompetens, vilket skapar ökad motivation för att söka utbildning när Stockholmsjobbet tagit slut.

Welcome House

I juni 2021 fattade Kommunfullmäktige ett beslut att inrätta Welcome House, en väg in för alla nyanlända till staden och den 1 september startade verksamheten. Inom Welcome House finns socialförvaltningens Intro Stockholm, arbetsmarknadsförvaltningens ESF-projekt Hållbar Etablering och Etableringscentrum samlokaliserade. Representanter från Statens servicecenter och civila samhället finns på plats ett par dagar i veckan, Migrationsverket hänvisar de egen bosatta som beviljas uppehållstillstånd till Welcome House och med Arbetsförmedlingen finns samverkan. Under hösten har samverkansprocesser och rutiner börjat byggas upp inom Welcome House även med stadsdelsnämnder och SHIS Bostäder.

I början av hösten anlände en grupp afghanska kvotflyktingar till Stockholm och Welcome House. Intro Stockholm säkerställde att barnen skrevs in i skola och vuxna i sfi samt att alla blev folkbokförda genom Statens servicecenter. Arbetsförmedlingen skrev in personerna vid Etableringsprogrammet och med hjälp av handläggare från Arbetsförmedlingens Intensivår, identifierades personer som inte behöver mer än ett års intensiva insatser för sin etablering.

Parallellt med detta har Etableringscentrum erbjudit arbetsmarknadsrelaterat stöd till en bredare målgrupp, däribland studie- och yrkesvägledning, föreningsaktiviteter, jobbmatchning och förberedelser inför jobbsökningar och intervjuer samt grundläggande kunskaper i hantering av datorer och digitala verktyg. Studie- och yrkesvägledning har erbjudits en grupp kvinnor som nåtts genom uppsökande verksamhet i Rinkeby-Kista och till enskilda individer, samarbeten med fler föreningar har etablerats och 85 individer har matchats till föreningsaktiviteter, varav några redan har påbörjat dem. Workshops med CV-verkstäder och intervjuträning samt hantering av datorer och digitala verktyg erbjuds varje vecka. Vidare har arbetet med att förbereda implementering av verksamheter i ESF-projektet Hållbar Etablering inom Etableringscentrum påbörjats.

Etableringscentrum har även samverkat med Arbetsförmedlingens ESF-projekt Relocate, som är ett samarbete mellan Arbetsförmedlingen, Skellefteå kommun och företaget Northvolt. Projektet har haft fem informationsträffar i Welcome House och det har varit stort intresse hos nyanlända. Tillsammans med Integrationspakten har även rekryteringsträffar hållits under hösten varav en inom bygg och sanering och två inom besöksnäringen.

Krami – stöd för personer som har befunnit sig i ett kriminellt sammanhang

Krami Stockholm är en verksamhet inom arbetsmarknadsförvaltningen där Kriminalvården, Arbetsförmedlingen och staden samverkar för att individer som har befunnit sig i ett kriminellt sammanhang ska få stöd att uppnå egen försörjning genom arbete eller studier.

Kramis deltagare har under året haft tillgång till flera olika insatser hos både Arbetsförmedlingen, Kriminalvården och Stockholms stad. Desto fler olika typer av insatser som finns till förfogande för deltagare som behöver skräddarsytt stöd (speciellt i tider då enklare arbeten blir allt svårare att få tag på), desto större möjlighet får deltagarna att klara av att få och behålla ett arbete eller studier.

Under året har 90 personer tagit del av insatsen. 47 av sammanlagt 58 som avslutat sin insats har gått vidare till arbete eller studier, vilket är fler än under 2020, då 43 kom ut i jobb eller påbörjade studier efter avslut. Majoriteten av dessa har fått ett arbete (i de flesta fall subventionerat). Det goda resultatet beror bland annat på en stärkt samverkan med arbetsgivare och en effektivisering av arbetsprocessen.

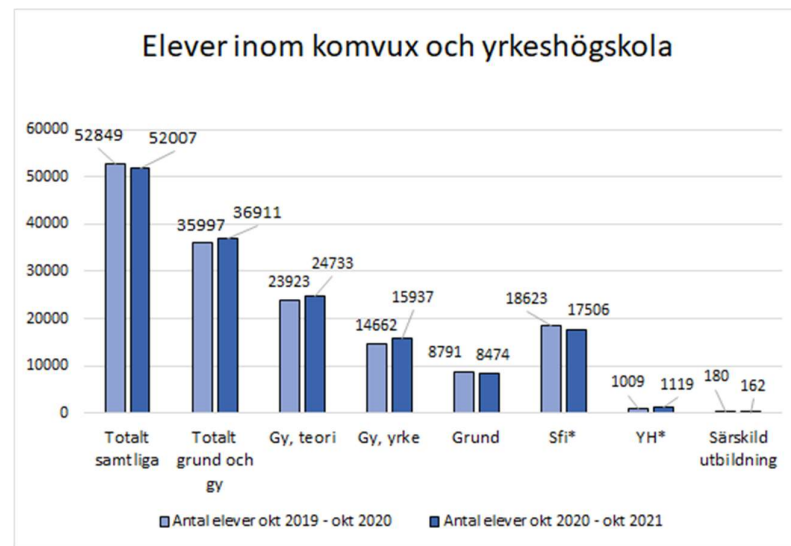
Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen har kommit att bli ett centralt instrument inom arbetsmarknadspolitiken. Arbetsförmedlingen har till exempel i uppdrag att anvisa betydligt fler individer att söka till reguljär utbildning och individer har fått ökade möjligheter att studera med aktivitetsstöd. För vuxna kortutbildade som står långt från arbetsmarknaden, däribland många nyanlända, utgör vuxenutbildningen en möjlighet till utbildning som möter individens behov. Det är även många unga många elever som varje år lämnar gymnasieskolan utan en fullständig gymnasieexamen som behöver komvux för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

Vuxenutbildningen är också en viktig aktör för att möta arbetsmarknadens ständigt skiftande behov, genom att bland annat erbjuda möjlighet till yrkesväxling så att kvinnor och män kan ställa om från en sektors arbetsområde till ett annat. Inom kommuner och regioner, såväl som inom näringslivet, finns stora behov idag och kommande år av att rekrytera individer med en gymnasial yrkesutbildning. Individers möjligheter att söka sig till de nya jobben kommer vara beroende av att de har de kunskaper och kompetens ser som efterfrågats.

Under 2021 studerade 52 000 unika individer vid komvux och yrkeshögskolan. Det är en marginell minskning, där elever vid

gymnasial nivå har ökat, medan grundläggande nivå och sfi har minskat. Minskningen inom sfi började redan under 2020 och är en effekt av minskad migration de senaste åren. Under 2020 minskade antalet uppehållstillstånd som beviljades av Migrationsverket med knappt 25 procent jämfört med 2019 och antalet asylsökande minskade med 41 procent år 2020 jämfört med 2019.

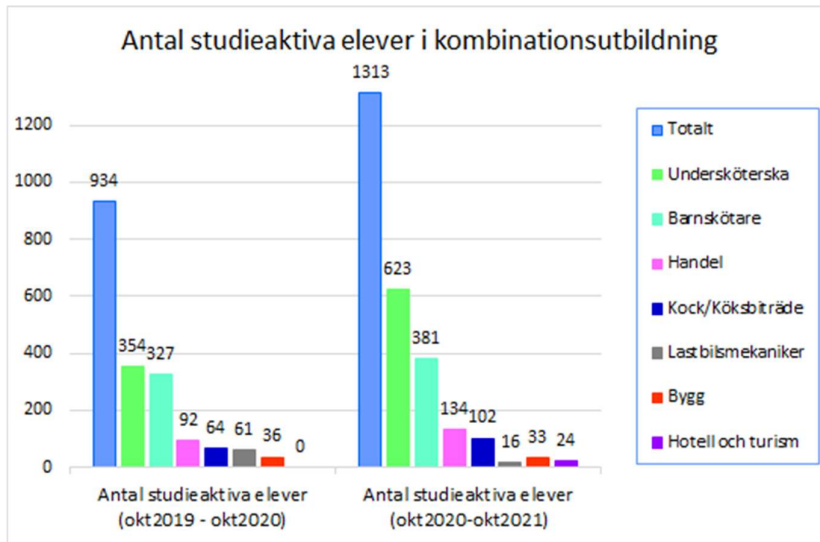
* En elev är en unik individ inom sin kategori. Individer som studerar inom flera kategorier inom ett år räknas flera gånger. Inom sfi är elever inom tre studievägar summerade. I undantagsfall kan någon elev förekomma i fler än en studieväg och räknas då flera gånger.

Cirka 60 procent av de studerande inom komvux och 74 procent inom yrkeshögskolan är kvinnor. Studievalen inom yrkesutbildningar följer i stor utsträckning traditionella yrkesval, vilket gör att andel kvinnor och män i stor utsträckning påverkas av utbildningsutbud. Marknadsföringskampanjer görs för bredda bilden av alternativen för de sökande. Åldersspannet är brett inom komvux (46 procent är under 30 år, 32 procent är 30-39 år, 22 procent är över 40 år). De högre åldersgrupperna studerar i högre utsträckning sfi och grundläggande utbildning, medan högskoleförberedande kurser är vanligast bland yngre.

Kombinationsutbildningar

Kombinationsutbildning (sfi+gymnasial yrkesutbildning inom ett bristyrke) är ett sätt att ta sig in på svensk arbetsmarknad för personer vid studieväg 2. Under 2021 har antal elever ökat med 40 procent till drygt 1 300 elever, två år tidigare studerade drygt 600 elever. Andel kvinnor har ökat från 58 till 63 procent, vilket beror på att de utbildningar som kvinnor traditionellt väljer (undersköterska och barnskötare) har fått än högre andel kvinnor.

En ny inriktning har startat under året inom hotell och turism. Fler utbildningsanordnare har varit intresserade av att starta upp nya inriktningar, men velat avvakta till efter pandemin.

Skolornas uppföljningar visar att 70 procent av eleverna arbetar efter utbildningen, varav de flesta inom verksamhetsområdet. Samtidigt har det funnits svårigheter för dessa elever att få praktik under pandemin. Vissa arbetsgivare menar att deras språkkunskaper är otillräckliga för att utföra yrket och även utbildningsanordnare har påtalat att språkkunskaperna är en utmaning i undervisningen. Inom vården, som är det största området för kombinationsutbildningar, har Region Stockholm beslutat att alla elever som tas emot för praktik måste ha betyg i Svenska som andraspråk 1 (gymnasial nivå).

Arbetsmarknadsförvaltningen kommer att se över hur den språkliga utvecklingen kan förstärkas inom kombinationsutbildningar, främst inom de mer teoretiska utbildningarna, där själva arbetet även innehåller skriftliga moment, däribland dokumentation. Parallellt med verksamhetsutveckling inom befintliga kombinationsutbildningar finns ett behov av kombinationsutbildningar för målgrupper med lägre språkkunskaper. Detta för att kunna fånga upp och erbjuda en väg till yrke för de som avbryter sina sfi-studier på lägre nivå.

Yrkeshögskolan

Under 2021 har egen regi bedrivit 16 YH-utbildningar inom bl.a. apotekstekniker, medicinsk sekreterare och produktionsledare för drygt 1 000 elever. Samtliga utbildningar tas fram i nära samverkan med representanter från branschen och en stor del av utbildningen

sker genom s.k. lärande i arbete (LIA). De allra flesta får arbete efter utbildningen - många på sin LIA-plats.

Samverkan med arbetsgivare

Även om återhämtningen av ekonomin har stärkts av att restriktionerna togs bort, framför allt inom de branscher som varit särskilt drabbade av pandemin såsom kultur-, hotell- och restaurangbranscherna, och det noteras en minskning av arbetslösheten, fortsätter långtidsarbetslösheten att öka. Den allt snabbare digitaliseringen och automatiseringen riskerar att ytterligare öka obalansen på arbetsmarknaden, då många i redan utsatta grupper saknar efterfrågade kompetenser. Vidare kan beteenden och konsumtionsmönster ha förändrats av pandemin samtidigt som det är sannolikt att vissa jobb som försvunnit, exempelvis inom handel, aldrig kommer tillbaka.

Det är därför extra viktigt att Jobbtorg Stockholm och Vuxenutbildningen Stockholms verksamheter bedrivs i nära samverkan med arbetsgivare. Av denna anledning har samverkan, både centralt och lokalt, intensifierats under året. Jobbtorg har fortsatt med att matcha aspiranter till anställning och praktik genom samverkan med arbetsgivare. Ett omfattande arbete för att identifiera branscher/yrkesområden med behov av kompetensförsörjning har skett. Mycket fokus har även legat på att bredda arbetsgivarkontakterna inom vård och omsorg, dagligvaruhandel samt lager och logistik där behovet av arbetskraft varit stort under 2021. Inom vuxenutbildningen har samverkan med arbetsgivare kring utbildningar fortsatt under 2021, både inom yrkeshögskoleutbildningar, komvux och de kortare yrkeskurser som kombineras med Stockholmsjobb.

Inom projektet ”Placera och träna” har pågått arbete med att stärka aspiranternas ställning på arbetsmarknaden. En metod som innebär att den enskilde aspiranten får möjlighet att under en åtta veckors insatsperiod lära sig ett yrke hos en för projektet samverkande arbetsgivare har tagits fram. På detta sätt får aspiranten ökade möjligheter att erhålla en anställning på den reguljära arbetsmarknaden. I västerort har jobbtorgen påbörjat ett arbete, Stockholm West, där samverkan med större arbetsgivare sker för att på så vis skapa ökade praktik- och anställningsmöjligheter för aspiranterna.

I arbetet med att identifiera branscher/yrkesområden med behov av kompetensförsörjning har yrkesförberedande utbildningsinsatser anordnats i samverkan med jobbpartners inom grön omställning. Byggbranschen har också haft behov av kompetens och i samverkan

med stadens leverantörer samt Trafikverkets leverantörer har korta utbildningar anpassade till deras behov skräddarsytt. Även för att möta lokalvårdsbranschen och besöksnäringens kompetensbehov har korta yrkesförberedande utbildningar genomförts. Jobbspår, inom exempelvis vård och omsorg, energibranschen och hotellbranschen, har också tagits fram.

Vidare har Jobbtorg Stockholm medverkat i branschevent inom exempelvis hotell och restaurang, där intervjuer genomförts på plats och lett till ett flertal rekryteringar. Det har också genomförts ett arbete för att utveckla handledarstödet och revidera lokala rutiner för samverkan med Arbetsförmedling. Syftet med det är att kunna ge snabbare service, skapa ökad tillgänglighet för arbetsgivarna och leverera relevant kompetens.

Integrationspakten

Integrationspaktens medlemsnätverk är en arena där staden möter näringslivet och en plattform genom vilken Stockholms näringslivs engagemang och arbete med social hållbarhet kan kanaliseras. Visionen med Integrationspakten är att möta arbetsgivares behov av kompetens och samtidigt korta vägen till svenska språket, arbete och utbildning för dem som står utanför arbetsmarknaden. Målsättningen är att förstärka stadens arbete med insatser för att nå visionen.

Unga har särskilt prioriterats i arbetet med Integrationspakten under 2021, därför har ungas förutsättningar, utmaningar och möjligheter genomgående funnits med som tema i alla aktiviteter och kommunikation. Flera samarbetsprojekt (med organisationer som exempelvis Right to Play, Reach for Change, Bling och Fryshuset) där unga ligger i fokus har pågått under året. Medlemmar inom Integrationspakten har deltagit i rekryteringsevent arrangerade av projektet Hållbar Framtid samt kopplats på Right to Plays ESF-finansierade förstudie om nyanlända tjejers etablering på arbetsmarknaden. Förstudien är avslutad och nya samarbeten har inletts mellan medlemmar i Integrationspakten som ett resultat av projektet. Samarbetet med Right to Play fortsätter genom projektet ”Tidiga jobbinsatser” som finansieras av Länsstyrelsen.

I september genomfördes ett rekryteringsevent för besöksnäringen med fokus på unga, vilket har lett till fördjupat samarbete med flera arbetsgivare, bland annat Nordic Choice Hotels Group, Parks and Resorts Scandinavia/Gröna Lund och Stureplansgruppen kring konkreta utbildningsinsatser och anställningsmöjligheter. Det har även pågått arbete med att höja kunskapen om gruppen med

funktionsnedsättningar bland paktens medlemmar. Fyra digitala träffar har anordnats i detta syfte. Pakten samlar idag cirka 334 medlemmar, varav 63 har anslutit till nätverket 2021.

Jobbpartnerskapen

Partnerskapsmodellen möjliggör för företag och organisationer att engagera sig i förvaltningens uppdrag och bidra med både kunskaper i förvaltningens utveckling av insatser och utbildning samt med praktik- och arbetstillfällen. Genom partnerskapen skapas också ökade förutsättningar för förvaltningens målgrupper att bli anställningsbara på dagens arbetsmarknad.

Under 2021 har 30 nya jobbpartnerskap tecknats, inom bland annat IT och Tech, bygg, vård och omsorg, grön omställning och besöksnäring. Målet om 30 nya partnerskap är därmed uppnått. Vid etablering av samverkan med företag har fokus legat på Sweco:s senaste arbetsmarknadsanalys samt prioriterade områden utifrån budget.

Jobbpartners som inte haft behov av kompetens har samarbetat på andra sätt med förvaltningen. Vissa har bidragit med APL-platser, andra har deltagit i mentorprogram eller medverkat vid framtagning av nya utbildningar och program.

Unga under 20 år som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret

Kommunerna har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar under 20 år som är folkbokförda i kommunen och som inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. Arbete och resultat i KAA har till viss del påverkats av pandemin, med färre möjligheter att ha fysiska möten, genomföra insatser i grupp och att nätverka. För andra året i rad har färre uppsökande insatser genomförts och färre ungdomar nåtts. Det finns dock lokala skillnader i resultaten. Däremot har antalet unga som skrivs in för att ta del av insatser ökat något vilket tyder på att KAA fortfarande når rätt individer. Andelen som har avslutats till studier har också ökat, från 43,9 procent 2020 till 49,7 procent i år.

Antal ungdomar som omfattas

Registret har under perioden omfattat 7 087 ungdomar (3 326 kvinnor och 3 761 män), vilket är 1 365 färre än under motsvarande period 2020. Tidigare har antalet ungdomar i KAA legat stabilt i relation till befolkningsökningen i samma åldersgrupp. Denna trend har dock brutits de två senaste åren då antalet ungdomar inom KAA

har minskat, vilket har flera förklaringar. Att antalet ungdomar som skrivs in i förvaltningens verksamheter är mer eller mindre oförändrat pekar dock på att det minskade antalet i registret är en effekt av att systemet fortsatt förbättrats och fångar ”rätt” ungdomar. Det minskade antalet nyanlända ungdomar i åldersspannet bedöms också vara en orsak, enligt en rapport från Skolverket som beskriver att antalet ungdomar i KAA minskat nationellt. Ytterligare orsak kan vara att antalet ungdomar som studerar utomlands och som då fångas av registret är färre, då de valt att vara kvar i gymnasieskolor i Sverige. Det tuffa läget på arbetsmarknaden kan också innebära att färre har valt att avbryta sina studier, precis som under 2020. I år studerar 1 000 fler ungdomar än föregående år i länets gymnasieskolor. Fler unga har också fått behörighet till gymnasieskolan i höst, vilket kan innebära att färre går till KAA direkt efter årskurs 9.

Ett utvecklingsarbete kring att informera unga som avslutar gymnasiet utan fullständiga betyg om möjligheten att ansöka till komvux har skett under året. Samtliga ungdomar 19-21 år fick ett direktadresserat brev från vuxenutbildningen under augusti, där även information om KAA fanns med.

Tabellen visar antalet unika individer som någon gång under verksamhetsår 2021 har funnit i registret för KAA.

Kvinna	3 326
Man	3 761
Totalsumma	7 087

Antal sökta, nådda och inskrivna ungdomar

Antalet ungdomar som någon gång under året omfattas av KAA är alltid betydligt högre än det antal som förvaltningen söker upp. Detta beror på att KAA-registret är rörligt och fångar upp många ungdomar som endast finns i registret under kortare perioder, vid till exempel skolbyten eller då de nyligen flyttat till Stockholm. Så fort de återupptar studier försvinner de automatiskt ur registret. För att undvika ett onödigt uppsökande arbete väntar förvaltningen cirka två veckor innan det uppsökande arbetet påbörjas.

Under 2021 har 4 909 ungdomar sökts, i jämförelse med 5 028 året innan. Att antalet sökta har sjunkit hänger till viss del ihop med att antalet som omfattades har varit lägre, men främst med att en grupp ungdomar med examensbevis som felaktigt funnits med i registret i

år har kunnat rensas bort. 2 425 ungdomar har nåtts, vilket är 210 färre än under samma period 2020. Totalt har 933 ungdomar (385 kvinnor och 548 män) erhållit stöd, i jämförelse med 980 ungdomar 2020. Gruppen nyinskrivna har däremot ökat något, från 661 till 668.

2021	Kvinna	Man	Totalsumma
Ej nådd	1 180	1 304	2 484
Nådd	1 088	1 337	2 425
Totalsumma	2 268	2 641	4 909

Utskrivna ungdomar

Under perioden har 659 ungdomar skrivits ut, vilket är något färre än 2020 (747). Antalet som avslutas till studier är oförändrat (328 personer), men andelen är högre (49,7 procent år 2021, att jämföras med 43,9 procent år 2020), vilket ligger mycket nära målet om 50 procent. Orsaken är främst att antalet ungdomar som har avslutats till okänd aktivitet eller utan sysselsättning är betydligt lägre än föregående år. Andelen av de avslutade ungdomarna som har gått vidare till arbete är oförändrad (cirka 17 procent). Situationen på arbetsmarknaden under hela första halvåret 2021 har inneburit att svårigheter för ungdomar ur KAA-målgruppen att konkurrera med övriga sökande.

Fler män än kvinnor har avslutats till både studier och arbete, men antalet inskrivna män är också större än antalet kvinnor. Andelen av avslutade män och kvinnor som har gått vidare till arbete har däremot varit ungefär lika, men en större andel av kvinnorna (54,8 procent) än männen (46,1 procent) har påbörjat studier.

Unga vuxna 20-29 år i det uppsökande uppdraget

I målgruppen UVAS (unga som varken arbetar eller studerar), år 2019, fanns det närmare 13 000 unga i åldern 20-29 år i Stockholm, vilket utgjorde cirka 9 procent av åldersgruppen i staden under samma period.

Målgruppen för det uppsökande arbete som förvaltningen bedriver är unga som har ett större stödbehov och där Arbetsförmedlingens insatser inte bedöms tillräckliga. Bland de unga som skrivs in finns både unga ”hemmasittare”, unga med psykisk ohälsa och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, unga med avbruten skolgång, unga med en kriminell bakgrund och unga med en missbruksproblematik, såväl som unga med en mindre uttalad

problematik, men med behov av ett starkt individuellt stöd för att etablera sig i arbete eller studier.

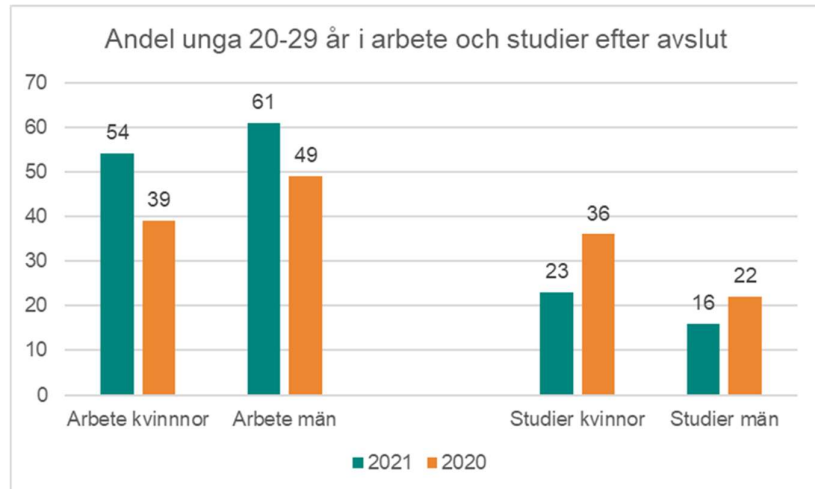
För det uppsökande arbetet inom Jobbtorg Stockholm har 2021 varit ett år av fortsatta utmaningar. Pandemin har påverkat förutsättningarna att arrangera och/eller delta i fysiska events och jobbtorgen har inte haft möjlighet att erbjuda drop in i samma utsträckning som tidigare år. Dessutom har förändrade regler kring personuppgifter inneburit försämrade möjligheter att nå ut via sociala medier. Jobbtorgen har därför genomfört ett omfattande arbete och en stor mängd olika aktiviteter för att trots utmaningarna nå ut till unga. Exempel är olika typer av events, användandet av lokala offentliga förebilder, samt en omfattande samverkan. Dels med offentliga aktörer som stadsdelsförvaltningar, öppna förskolor, medborgarkontor och psykiatri och dels med externa aktörer som Fryshuset, Värmeverket, Cykelfrämjandet, Gatans lag, Give it forwards, Dörren, AIK, Hammarby Fotboll, Brommapojkarna med flera.

Trots begränsningar i vad som är möjligt att publicera på social media har olika typer av kampanjer och tävlingar på Instagram lett till att antalet följare på Jobbtorg Stockholms konton har ökat, särskilt i Järva, där antalet följare ökat med mer än 600 följare. Under januari – december 2020 har förvaltningen etablerat en första kontakt med 1 526 individer i åldrarna 20-29 år, vilket är färre än under motsvarande period föregående år, då 1 806 individer nåddes. I nästa steg har 786 valt att ta del av Jobbtorg Stockholms insatser, vilket är något fler än under föregående år, då 748 skrevs in. Dock uppnås inte målet om 1 000 nyinskrivna inom målgruppen.

Av de nyinskrivna är 234 kvinnor och 552 män. Det innebär att andelen nyinskrivna kvinnor sjunker för andra året i rad, från 37 procent 2019, till 33 procent 2020 och 30 procent under 2021. Orsakerna till denna utveckling är inte helt kartlagda, men möjliga förklaringar är att förvaltningen under pandemin haft svårigheter att nå ut till de kvinnor i målgruppen som har behov av mer stöd, samt att arbetsmarknaden periodvis varit mer gynnsam för kvinnor i och med ett stort behov av arbetskraft inom vård och omsorg, ett arbetsområde som traditionellt lockar kvinnor.

Positivt är att resultaten för målgruppen är fortsatt goda och att fler unga under året avslutats till arbete eller studier (582 under 2021 jämfört med 496 föregående år). Det motsvarar 77 procent av avslutade under året, vilket är högre andel än under 2020. Andelen som avslutades till arbete ökade i förhållande till studier och majoriteten av anställningarna oavsett kön var osubventionerade (75,5 procent).

Ungefär lika stor andel kvinnor som män (77 procent) har gått vidare till arbete eller studier. En större andel kvinnor än män har avslutats till studier, men en större andel män än kvinnor har avslutats till arbete.

Stöd till arbete för unga nyanlända

Under 2021 har det arbete fortsatt som inleddes under våren 2020, med att utforma ett stöd att komma ut i jobb för de ungdomar som omfattas av tillfälliga bestämmelser i gymnasielagen och som fullföljt sin utbildning. För att öka effektiviteten och förutsättningarna för att ungdomarna snabbt ska komma i en anställning inleds arbetet redan innan studierna avslutas genom kartläggning av ungdomars behov, samt lämpliga yrkesområden – information som sedan lämnas över till jobbtorgen som påbörjar arbetet med att hitta lämpliga arbetsgivare. För att stärka ungdomarna och ytterligare öka deras förutsättningar har förvaltningen också samverkat med civilsamhället. För drygt 100 ungdomar har behovet av stöd inför studieavslut kartlagts under året. Av dessa har 81 gått vidare till Jobbtorg Stockholm.

Till och med november 2021 har jobbtorgen arbetat med sammanlagt 184 ungdomar från målgruppen, varav cirka hälften har avslutat sina studier under 2020 och hälften under 2021. 125 av dessa (68 procent) har hittills fått en anställning som uppfyller Migrationsverkets krav för att kunna ansöka om permanent uppehållstillstånd och ytterligare 18 (10 procent) har andra typer av anställningar. Tre ungdomar har avslutats utan anställning och fem har avslutats på grund av flytt eller av okända skäl. För resterande ungdomar fortsätter matchningsarbetet.

Sammantaget har resultaten i arbetet med målgruppen varit mycket goda, särskilt mot bakgrund av den pågående pandemin och det tuffa läget på arbetsmarknaden. Att målgruppen erbjudits stöd i en kedja av insatser, från övergången till studier, under studierna, samt vidare mot arbete bedöms ha bidragit till de goda resultaten. Att stödet mot anställning har påbörjats parallellt med studierna i slutet av studietiden har också inneburit att den korta tid som ungdomarna har på sig för att hitta en anställning har använts mer effektivt och många ungdomar har påbörjat en anställning redan i samband med avslutade studier.

Ytterligare en faktor som underlättat arbetet med målgruppen och bidragit till resultaten är samverkan kring nyanlända unga med olika civilsamhällsaktörer som Rädda Barnen, Ensamkommandes förbund, Nya Kompisbyrå och Hammarby fotboll. Samverkan har inneburit möjligheter att nå ut till nyanlända unga, erbjuda fler aktiviteter och stöd inom flera områden, samt bidragit med fler kontaktytor. Inom ramen för ”Färdighetsprogrammet” som syftar till att stärka nyanlända ungas möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden har exempelvis 88 ungdomar och 125 mentorer/-coacher från ideell sektor och näringslivet deltagit. Det är 54 ungdomar som har fått en Stockholmsmentor inom projektet ”Hållbar framtid”. Genom projektet Jobbvägen och Hållbar Framtid har mer än 150 ungdomar fått fördjupat individuellt stöd och mer än 100 ungdomar har deltagit vid urvalsrekryteringar som genomförts inom ramen för flera av projekten.

Stöd till unga med tidigare kriminell bakgrund eller risk för en kriminell livsstil

Arbetsmarknadsförvaltningens arbete med unga med tidigare kriminell bakgrund och med avhoppare från kriminella sammanhang har gradvis utökats och ingångarna till jobbtorgen är idag fler. Förvaltningen deltar aktivt i samverkan kring sociala insatsgrupper (SIG), både lokalt och i centrala styrgrupper, samt tar emot unga från avhopparverksamheten vid Enheten för hemlösa och från Fryshusets verksamhet Passus. Från stadsdelarna tar de lokala jobbtorgen emot de unga som är inskrivna i SIG lokalt. Målgruppen erbjuds grundläggande stöd av coacher och studie- och yrkesvägledare, såväl som möjlighet att delta i särskilda insatser som Arbetslagsanställning eller andra typer av Stockholmsjobb.

Arbetslagsanställningar

Insatsen Arbetslagsanställningar är särskilt utvecklad för unga med tidigare kriminell bakgrund (unga som haft en kriminell livsstil och

lämnat den). Under 2021 har 91 personer haft en Arbetslagsanställning, vilket är fler än förra året (69 personer 2020). Av dessa har 61 påbörjat sin anställning under året. Den senaste mätningen, där avslutade under perioden september 2020 – augusti 2021 ingår, visar att 70 procent av ungdomarna (28 av sammanlagt 40) har arbete eller studerar tre månader efter avslutad anställning. Det är ett mycket bra resultat, både med tanke på arbetsmarknadsläget och målgruppens förutsättningar. Det överstiger också målet om 50 procent i arbete och studier tre månader efter avslut.

Introjobbet

Introjobbet, en ny insats för unga med kriminell bakgrund, startade under våren 2021. Målgruppen är liknande målgruppen för arbetslagsanställningar, med skillnaden att den nya verksamheten även tar emot unga som är yngre än 20 år samt personer som är äldre än 20 där det finns en hotbild. Insatsen ges individuellt i form av visstidsanställningar inom staden, alternativt hos ideella föreningar och kombineras med motiverande insatser, hälsoarbete, vägledning, samt sociala aktiviteter. Insatsen kan ges parallellt med studier, behandling eller straffpåföljd. Under 2021 har 16 ungdomar haft en Introjobsanställning. En första uppföljning av insatsens resultat kommer under 2022.

Kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden

Genom det uppsökande arbete som Jobbtorg Stockholm bedriver på Järva för att nå kvinnor som har en svag ställning på arbetsmarknaden har förvaltningen kommit i kontakt med 266 kvinnor. Av dessa har 62 erhållit insatser i form av stöd och vägledningssamtal på jobbtorgen. Målgruppen nås också delvis inom det uppsökande arbetet med unga 20-29 och genom stadsdelsmammor.

Ett strukturerat samarbete för att nå målgruppen har också pågått med Medborgarkontoret i Tensta samt projektet ”Kvinnokraft” och projektet ”Jobbskjutsen” (se goda exempel och arbetsmarknadsinriktade projekt). I södra Stockholm har förvaltningen ett samarbete med Öppna introduktionsförskolorna för att nå målgruppen. Det pågår även samarbete med Hand-in-hand woman och ABF som genomför digitalfika med utlandsfödda kvinnor i Sverige.

Stadsdelsmammor

Insatsen Stadsdelsmammor har inom FAB-projektet hämtat modell från Berlin och innebär att kvinnor med egen erfarenhet av att vara nya i Sverige och som är berättigade till lönesubventioner genom

Arbetsförmedlingen anställs av Stockholms stad som Stadsdelsmammor. Stadsdelsmammorna anställs inledande på ett år, med eventuell möjlighet för ett andra år. Anställningen inleds med en skraddarsydd utbildning som anordnas av staden, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt Region Stockholm gemensamt. Utbildningen samordnas av arbetsmarknadsförvaltningen och har som syfte att ge breda kunskaper om samhällets system och andra viktiga aspekter, så som demokrati, jämställdhet och hälsa.

Uppdraget för ”mammorna” är att bedriva uppsökande arbete bland kvinnor i sitt närområde som behöver stöd eller inte har tillgång till information. Syfte är att kunna guida personer att ta rätt kontakt i samhällssystemet, att få ett ökat förtroende för myndigheter och att motiveras till att ta nästa steg i riktning mot arbetsmarknaden, samt att bidra till att öka kunskaper om utbildningssystemet, och om hälsa, kost och motion. Ytterligare ett viktigt syfte är att genom information bidra till att flera barn inom socioekonomiskt utsatta områden börjar på förskola.

Under 2021 har 26 Stadsdelsmammor varit anställda eller inlett praktik inför anställning i åtta stadsdelsnämnder. Ett utbildningstillfälle har genomförts för nyanställda stadsdelsmammor. Månatliga nätverksträffar för stadsdelsmammorna, med olika teman, har också genomförts. Nätverksträffarna kan ses som en komplettering av utbildningen. Under första delen av året har stödet getts främst digitalt och via telefon, men även genom utomhusaktiviteter. Under den andra delen av året har flera fysiska aktiviteter genomförts, såsom språkcafé och drop in.

Sammanlagt har Stadsdelsmammorna haft kontakt med ca 3 500 kvinnor och 160 män rörande förskola, sfi, Jobbtorg Stockholm, Försäkringskassan samt hjälp med att ställa sig i bostadskö. En riktad handledarutbildning har genomförts under året och ett ökat stöd från samordnaren till handledare och stadsdelsmammor har utformats. Vidare har en gemensam samarbetsyta skapats.

Romsk inkludering

Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar utifrån de uppsatta målen kring rätten till arbete och självförsörjning i stadens strategi för romsk inkludering. Det görs bland annat genom att utveckla brobygggar-verksamheten, i syfte att nå den romska minoriteten med information och vägledning om arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet. Brobygggarverksamheten sker i samverkan med andra nämnder och Arbetsförmedlingen. Unga romer 16-29 år och romska kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden är prioriterade.

Under 2021 har åtta romska ungdomar fått en ungdomsanställning och genom anställningen fått en roll som brobyggare. Syftet har varit att ungdomarna, genom sin insats, ska bidra till att fler romer, främst unga, tar del av det stöd som erbjuds inom förvaltningens verksamheter.

Förvaltningen har även medverkat i stadens utvidgade nätverk för romsk inkludering. Där ingår representanter från arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen, kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen och äldreförvaltningen. Syftet är kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan nämnderna.

Tillsammans med socialförvaltningen arbetar förvaltningen i dagsläget för att ta fram en grundläggande utbildning i minoritetslagstiftning som komplement till den utbildning som förvaltningen idag har inom romsk inkludering. Utbildningen beräknas vara klar i februari 2022.

Under 2021 har arbetsmarknadsförvaltningen beviljats ESF-medel för att genomföra en förstudie kring kortutbildade romers utmaningar och behov i relation till vuxenutbildningen. Förstudien har pågått mellan februari och sista oktober. I arbetet har förvaltningen tagit hjälp av målgruppen samt sakkunniga inom området som bidragit med kunskap om målgruppen och målgruppens inkludering i samhället.

Feriejobb

Huvudsyftet med stadens feriejobb är att erbjuda ungdomar ett viktigt första möte med arbetsmarknaden och en första möjlighet att få erfarenhet och kontakter samt bidra till att ge ungdomar en meningsfull sysselsättning under loven. Övriga ambitioner med feriejobben är att väcka intresse hos ungdomar att så småningom arbeta i de kommunala verksamheterna. Sommarjobben avser 3 hela veckors arbete med en arbetstid på 90 timmar. Lönen varierar beroende på ålder.

Feriejobb kan erbjudas inom stadens egna verksamheter, till exempel inom barnomsorg, omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, administration och park- och trädgårds-skötsel. Förutom att feriejobb kan erbjudas inom de kommunala verksamheterna kan staden inom ramen för feriejobb placera ungdomar hos entreprenörer under förutsättning att de endast utför

kvalitetshöjande insatser som ligger utanför det som entreprenörerna åtagit sig att göra åt staden. Placering kan även ske hos ideella föreningar inom kultur, idrott, vård, omsorg och annan kompetenslig verksamhet förutsatt att denna verksamhet inte konkurrerar med näringslivet och förutsatt att arbetsuppgifterna är kvalitetshöjande.

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för övergripande samordning av stadens arbete med feriejobb. I samordningen ingår att ta fram anvisningar och handläggningsrutiner, driva stadsövergripande verksamhetsutveckling som exempelvis handledarstöd till arbetsplatserna samt samverka med nämnder och bolag för att skapa fler feriejobb, stärka kvaliteten och utveckla nya former av feriejobb. I samordningen ingår även marknadsföring och information om feriejobb.

Under 2021 har 9 170 ungdomar haft ett feriejobb, varav 50 procent kvinnor (motsvarande siffra 2020 var 7 370). Årsmålet har därmed nåtts, trots att staden inte kunnat erbjuda några feriejobb inom äldreomsorg, LSS eller förskola på grund av smittorisen. Före pandemin fanns cirka 3500 feriejobb vid dessa arbetsplatser. För att nå målet upphandlade arbetsmarknadsförvaltningen 2 200 platser. De upphandlade platserna gäller bland annat för ungdomar med behov av anpassade arbetstillfällen, fördjupad arbetslivsintroduktion och platser inom kommunikation samt platser för feriejobb med inriktning på entreprenörskap och VR-teknik. Därtill har flera stadsdelar gjort lokala upphandlingar och bland annat genomfört musikarrangemang på äldreboenden och barnteater i parkerna. De upphandlade aktörerna har tillsammans med stadens verksamheter och ideella föreningar bidragit till att målet uppnås.

Söktrycket har varit högt under året. I urvalet prioriteras ungdomar med funktionsnedsättning, ungdomar med särskilda sociala skäl, ungdomar som är i behov av språkstöd eller som tillhör det kommunala aktivitetsansvaret (i tabellen prioriterade målgrupper). Drygt 930 av ungdomarna tillhör någon av dessa grupper.

Feriejobb 2021	Antal ansökningar	Varav erbjöds en anställning	Anställda ungdomar	Varav från de prioriterade målgrupperna	Varav med språkstödande insats
Sommarjobb	17553	9576	8191	833	57
Höstlovsjobb	2187	581	468	52	0
Jullovsjobb	1971	625	511	31	0
Summa	21 711	10 782	9 170	916	57

Fördelningen av feriejobbande ungdomar under 2021 har fördelats enligt tabellen nedan över stadens förvaltningar.

Förvaltning	Total	Kille	Tjej
Bromma	366	183	183
Enskede-Årsta-Vantör	1000	484	516
Farsta	631	320	311
Hägersten-Älvsjö	393	193	200
Hässelby-Vällingby	993	487	506
Kungsholmen	181	83	98
Kyrkogårdsnämnden	113	53	60
Norrmalm	212	99	113
Rinkeby-Kista	1482	711	771
Skarpnäck	461	237	224
Skärholmen	871	466	405
Spånga-Tensta	1024	509	515
Södermalm	753	377	376
Trafikkontoret	388	201	187
Utbildningsnämnden	79	38	41
Östermalm	223	108	115
Totalt:	9170	4549	4621

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2022-03-10